

క్ష

పౌంచాలీ పరిణయము.

ఇది

రాజవాహనవిజయమును రచియించి

“గీ, అల్లసానివాని యల్లికబిగిస్తాంపు
ముక్కులిష్టునార్య ముద్దుబలుకుఁ
శాండురంగసుకవి పచ్చంబుహుపును
గాకమానిరాయ నీకె కలను.”

అసి ప్రథాయితి గాంచిన

కాకమాని - మూర్తికవిచేత

రచియింపఁబడినది.

రాజుపౌంద్రవరము :

శ్రీ విషేకవర్ధనీ ముద్రాహరశాలయండు
ముద్రింపఁబడినది.

1894

చేసెల 6 అణలు.

పాంచాలీ పరిణయము.

ప్రథమశ్వాసము.

- ॥ శ్రీగంగేషుడు చద్రుషుర్మారిషి భృంగిత సంగీత భాజ
గీరష్టుత్తుతికాత్మ నాభి భవఘుగీతాత్రేయత్తర్షుడు డ
రోరాషిప్రసిద్ధున సహ్యగీరి సూనుత్రోడ దృక్తర్షు క
యూరంగ న్నసుటోపథానిత భుజండర్పించు మాంపు చుల్లే.
- ॥ తన కోదండముంచ్రుంచేఁగా తనదొన్నట భట్టించికట్టించేఁగా
తనచేతక పరమందు నానికిరముల్లో దంచించేఁగా ఱిమ్ముచీ
పనయేఖండన కారఘుమాత్రము గుణస్త్రాత్యంబు గావించు భు
ర్ముని నిర్మత్తరు భుక్తవత్తులుని దేరోచ్చుంజెల్లుఁగా యేరికి.
- ॥ బంగరుబొజ్జ పల్చుంబిషైదవరి పన్నునిమేను తమిత్తు పు
సింగపుంబీటు తెల్లిగరి చిన్నిపటాణి కదానివస్తై ముం
గాంగుల తండ్రి పాటిఛుకుం నొలుకానుపు చాటు మోము దై
కుంగల వేల్పుమాకుం దనకుంగల యెండ్లోడకించుఁ గాత్తుతక్క.
॥ ఓండరదంబు పోవితిచి యుక్కునఁ జక్కుని మొక్కలీంజన్నట
శండవకొమ్ము తోండమున సేర్పుసమాటి మతంగశ్చంగ చే
దండనులక్క గపించి తనదాసుల కీఁయరికించి హన్నివ
క్రుండయు మాయలోయదొరకుం గొడుక్కే తగువేల్పుఁ గోత్సుదణ.
॥ కాయలా యూచన్నుదోయు బోడసిపాదమలవై చేనా పీఠ చెలియనీలు
గీరుగరంబుల మైక్కె మెత్తిమిసమీదడఁ జేప్రేయసన్నుతుల్లో చేసేవముగ
పల్లిపల్చులుస్తుల్లి నిర్విరమొక్కుఁడైయుస్తు బోడైవ్యరస్తుజూడ
తాగాత్తలాలనా భోగంబుగామింపు దాసమానంబుల తోసెగురియు
డాలుఫు డాలుచెల్లు గాఁ జాలుకంపితమునఁ గంపితమఁయ్యు విధాత్పుసిరము
రాగమున రాగమఁచ్చుఁగా ప్రస్తుకనఁగఁ | వీళవాయించు కల్యాణి జాంసిగోల్లు.
మానథుయు వాయ్యసునాకుజా భారస్త్రీహర్షు బూఁ భారపికాళి
ధూన భవఘుతిమాఘు మాపాసంస్కృతకవి కవిత్రయాంథ్రీకవుల్లో
ప్రభజలమర్మానుతింపుఁ ప్రతిభాకృతిభాషిత భారతీషులక్క
గబురిత ఫర్మదర్శనులఁ గాన్యనమస్కాపి కాఁచిదాసులక్క

క్షమితతపోలొనుటఁ దృష్టిక్షేత్రమానెలఁ గాక నుంచి కూ
మ బుధవిథుణ బుధోభసుది మహర్షికితామహసుస్తు చితామహస్తు,
క॥ కురకవి లెష కెషితసుకలము। సుంకరుబుచు డెప బుధుజు శోధికారుజు
ముకురిము గన్న దృష్టిక్షేత్రము। తొమకస్తుకురుబుసు సుముపము స్తుపుకుట.
వ॥ అని యుష చేపు కూడఁ నుంచిలుం చీటుకపి బమస్తుతియు సుముకపి సిర్పుతియు
గావించి పాంచాలీషపరిణయ ప్రబంధ నిచింథనంబునకు సుమక్కియున్న సుము
బున.

చ॥ తలగడిగా నమిచ్చుకోని దత్తేణపాణిని జూసువంటఁగా
సలవడఁజూపుకోన్న పెఱమాన్నఁచే నితఁజీతనఁడే గుణ
బలుచించి చాదనేచ్చైరని పాచమలోట్టు రమాతుమల్పినకు
దలకడఁచాటమెచ్చుచును నారమఁడెపైదు వేల్పుపొల్పుగణ.

ఛ॥ కలలోనంగరుణించి నన్నుఁబలికెం గప్పేతున కొదండ హ
స్తుతాక్షరమ్ ధనుసిప్రకాండ విగళదూరాశ సాంద్రమ్యతో
జ్ఞానమాధుర్యు నిదానచూడుఁటుత నాంచారూ రదాచ్చున కాం
చలవిచ్చేడన సాధుస్థిథ సమదంచద్దుత వాక్యానిఁ.

క॥ పాంచాలీషపరిణయికవి। పంచాస్య భవత్యీబంధపదనంబాథ
ప్రోంచవము సువ్యాత్సువి రాఁట్టాంచవము సహ్య ద్విరేఖకాంచనమా సుము
గీ॥ అల్లాసానివాని యల్లికబిగినోంపు। ముక్కుతమ్మనార్ము ముద్దుఁబలుకుఁ
బూఁడురంగసుకవి పద్యంబుహందుపును। గాకమాన్నిరాయ నీకెకలము.

క॥ అంచితమతి కృషివిలొనిఁ రింటినకుతు ద్రౌపదిపరిణయము మాక
ర్చించుము తెనుంగుఁగిత జిరించివిధువిఁ గాకమాన్ని తీమూరికిఁ.
—శాత్రువుణ మేలాస్యంచి విరించవను జనకమ్మనాత్త కనుక సుపాతువలో
చన శంపాసంపాతి। స్వయమకంపా కంపితాత్త సుతాపుఁడునై.

ఁ॥ దొంగిలీ యరకాత్రమున దొండరజిప్పాడి యూచువారుకై
బంగరుగిస్సుఁడెచ్చిన కృపానిధి యంత్యజు దాసరిఁ స్వ్యక్తి
యూఁగముఁజేయు రంగపతి యంగజుతండ్రి నుఢియకావ్య సా
రంగ పిలోచనాపణికేఁ బ్రాంచిథుఁడఁట భాగ్య మెట్టివీ.

క॥ అర్థములభాతి సపరసు గర్భించ సందర్భులహారిఁ గరఁగని భూభ్య
నీర్చాఖుర్యుల ఉత్తుచెవైపరిథి నీట్టికపేక దర్శితకపితల్.

వ॥ అని యమద్వ్యాగింప యద్దేవతాప్రస్తరఁచునకుఁ గాతురండై భలాపురంధికి నూ

కృష్ణాజ్యోతిశ్యామ.

ప్రశ్నల వివరాను కూడా చూసుకోవాలి. అందుల్లో మాత్రమే దీని ప్రశ్నల వివరాను కూడా చూసుకోవాలి.

ప్రాణికాలం కొవ్వుజూగులం బుభులు రమేశ్వర్పురా భుజుపుల్లోని
ప్రాణికాలం కొవ్వుజూగులం బుభులు రమేశ్వర్పురా భుజుపుల్లోని
ప్రాణికాలం కొవ్వుజూగులం బుభులు రమేశ్వర్పురా భుజుపుల్లోని

ప్రకృతాని భూధవ త్రాయ్మలురాకి కాళివసుశ్రీధాగ్నిష్ఠ రణాశు
కంచిరాక్షస్ప కషచసోత్పూతున్యు | శుంకలక్ష్మి మహిషై కుండమనద
మొత్తమనిద్దానుమంగిషిమొదటిపేల్చు | గౌంగిణ్ణరమ్మాఎంబుల్లినాముటయ..

೪೫

“ సంగీభారత్ కపేరజ మునిగిస్రంగున్ సైనచై యా

పొంగవిషుడ్ల వీచారి విష్ణువుర్ల రిణీజలమారి మానితే*

తుంగ తరూ త్తమోషన నిద్యాతి స్విరంగ దుల్మణ్ణ ను క్క వాట

దెండగను నాయుటంకు టుక ట్వాంకుపు వింబుల కొప్ప వింబుల ఎ.

కావు అనుగొమ్మనాను నుచ్చిపెట్టి। స్తోరంగము రంగశాయి స్తోరంగమడ

¹ తీవ్రంగానుచుటు వోరంగద రఘుఽరఘు. కృతుల స్తివుల్ముఖులు—

ప్రమాదలాచిత భీషణిశాయసు మాతరిశ్రగావి మంగళవాగు

నామోదులాపుర్య కొమోకరు స-బు సంబంధిత దీశాలను వున్నారు.

సీఎండిదెల్లియ సుపోరసు యొక దాఖిలున్నాయి అటుకు తోచు

ప్రశ్నలు వివరించాలి. అందుల్లో కొన్ని ప్రశ్నలు వివరించాలి.

మన భూయస సేవలు, దుష్టాం పుడ్కలు విమర్శనిచేరి। కాను, నిలిపి కింది ప్రాణాలను విమర్శనిచేరి।

మవ్వేంబిన కీర్తగ్రహ రక్తర | శలింగాం జ్యోతిస్తులు తెలుగు లోపించి ఉన్నాయి

3. అందులో ప్రాణికి విషాదానికి విప్పనలు ఉన్నాయి.

ప్రాణికి విషాదం కలిగిన విషాదానికి విషాదం కలిగిన విషాదానికి

ప్రాణముల్ని వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి వెళ్లి

నుభుయునహేచ్చామధ్యమునవంచు నినురవోయైదోద్దోవచ్చును
వుండ్లుకుచూస్తుపెంచల్లు భోగబోగు ఘాగచ్చార్జు తుక్కికుగసాచుతు
చు॥ కటిచ్చ్రంబు గళిబుకంబుతు భసుకికాంశుబు భుఃల్లికా
శటి రిముతీశుబు ఇడ్డును భుచ్చుంచ్చుబు దపడంబు లె
శుటికిష్ట బ్రోవంగ వందిబుంచముల సేర్పాట్టాప్రాగాంజేయు ము
శటి రంగన్నిధి రంగభుద్ర నితరుల్ కీరింపంగాస్కురే.
అ॥ ఎన్నుండు సహ్యభుభవన మించుకగాంచుట తాసమాఢు టె
కెన్నుండు సప్తసాంగ మనేప్రితమెన్నుండు గారుడధ్యజ
ప్రోస్తుతింజూచ యడ్డుపడచచోతుట యెన్నుండు పస్తు గీంప్ర నా
యి న్నినుపేండు ఐన్నుండోకో యిందిరమందిరు రంగమందిరుకు.
అ॥ ఉండిన శేషశైలమన నుండుట చక్కన కాకయున్న వే
దండ నగ్వకాండపతి దండనయండుట లెస్సు యట్లుగా
కుండినఁ గుండలింగ్ర శయస్మాపరిశాయి నినుభజించి నీ
యుండశ యుండుటల్ సుఖములంద్రు రమావిభు రంగవల్ల భుకు.
శీ॥ రావణకుంభకర్ణ ద్విసేంద్రములకు సింగంపువేయి మారంగశాయి
శెంకలపంకాంధ పింకింపడగు పొంకపుం గస్తువోయి మారంగశాయి
కన్నవిడ్డలతేవఁ గాంధిక్షికులఁబ్రోవ బంగారుతాయి మారంగశాయి
ఫడవడికిల్ల గీర్ల కియనికిడ నాథునింగుషు రేయి మారంగశాయి
నింితజ్ఞ లహుయి మారంగశాయి | పుంగయబల్యాతచేయి మారంగశాయి
యంగదభ్యతాసుయాయి మారంగశాయి | భృంగసంకాశ కాయి మారంగశాయి
శీ॥ పొఁపపూపాస్తుఁ బుభుంతగన్నవఁ డకియని ప్రోల్స్తుగంబునవఁడు
తలగడపొఁపుగా వలచేయిడినవఁడు తొడడుయి నాడమకేల్పుద్దిమివఁడు
పుడమెలచ్చియునొత్తు సడుగుండమ్మలవఁడు పడమటితలయిపేఁ ఒరగువఁడు
బేచ్చేతపసిపాటు చెపిసోఁకవినువఁడు తాతపొక్కిటిచప్పుఁ దనమనఁడు
మేటిగుడికోటు లేఫింటుమెలంగువఁడు | గాఁడ్లుకడలికవఁడుగడువఁడు
తొంటికబుఁపు మొదటచేపలిపుఁటివఁడు | కలఁకగడకొత్తు మాపాలఁగల్లినాఁడు
క॥ ఏతాదృధులతికంబుథి | జాతాదృక్వక్జాత జాతిద్యుషకిం
పాతాహంజాతాంబు | ప్రాతప్రోతస్మినీ నివాసత్తులికిక్
క॥ పంకజగేహగృహికే | గుంకుమ సంకుమదంక భుమభుమిత హిమై
ఛాంకసాపరిమళిత విమా | నాంక బహిరహిత మంటపాంగణమహికే.

- । క్రూరక్రూరవచ్ఛవరా భృషసాముతకిసలరసన పర్వంతవక్కు
చసునాధుసురత్వంతా భృషసుక్కు ప్రైసుమార్య జర్యకువక్కు.
- ॥ ద్వాచారుకుంసారసా హ సౌవమేఘుకు ఘృతామోఘు : తుణ
గుస్తాపుక్కుస్తా భూరికంసాభర దుంకు భుక్కజన కరణుకు.
- ॥ కొట్టుభుజి ఘృణిఘుస్తుణ పాయుప్రైముక్కుత ఘుజాంతరాత మ్యుక్కె
స్తుపు తులచిభృప్రిక్కు | గస్తారీరంగ పతిక్కె గమనాక్కిప్పిక్కు.
- ॥ ఆప్రైతంఖగా నాముంర్పుంబు ఎన పాంచాలీఁ రింగింబునకు | గాథాకుమ
పైచ్చిరిది.
- । అయ్యాభు సేవససయూ | జాయూక శ్యోఙకధలు జుమేజయ భుక్కు
సామకుండ డడిని తైశంపాయనుం ఛిట్లనియై సరసభామా ప్రమోభుక్కు.
- ॥ పాంచాలచేశమున రాజీచు | గాంపిల్చుపురము నిజస్తాభుక్కిభూ
శాంచసఫులు ఘుటువగళి | తాచితరపిసేమి నిశ్చయదవప్రంక్కు.
- ॥ పాంచాలరాజుధానీ | వచజనుల్లే ధీప్రవంన పంచమగురు
డుచితమందిక లాహావ | పంచము ఆల్లో భూపిథివ రంచా మ్యులహు.
- ॥ అపటిప్రాభుల కమర్చ్చాచార్యుం డజ్ఞాతస్తాశితి పాశిక్కునాసి మంపితెచయు
అపటి రాజుసివాస మాట్లాస్తాయ్యస భాగ్యంబుకుగాచు భాగ్యపుండు
అపటి కోమటుల యమోఘ్యత్సుం డెవసరంక్కె యమ్మపదియైములముగఁజంపు
అపటి రైప్రైమాశ్వసల సాహాయ్యుధ పాణి నాఁగునకడుగు ధాన్యాసులోంత
అపటి యొకపాటినొర మదము ములకును | సైతుగున్నలు దిక్కులమత్తకరులు
అపటి వేరాచలాయంపు టలంలెతేజై | కింత రెండవతరచి యిలాద్రవమాయము.
- ॥ కొండలుప్రక్కలీంపుక్కాని కుండల వంచినజాడ జాఱఁగా
సుందరుడువక్కాండము పయోని ధైదాఁటి విరోధిండత్తుయక్క
- ॥ కొండము తోండముంగొని తగ సైన్నిగఁజిమ్ముచు బైటుపైచు వే
ధండములుండుఁ గొండలవిధంబున లెప్పుడు నప్పురంబునక్క.
- ॥ కటుకట్టోణి తురంగసంఘుములక్కు | గంజా భుతేజీల కు
సుట్టుపాదం బొదవంగమీకునడ మీకా నిబ్బిరంపంగ మె
- సుట్టిక్కు పేరని పోరుదీర్ప నడ్డుమందాముండి యిల్చాయ్యముల్లో
సటుల్ల సేరిచేగానిచ్చోఁ గమ బైటుల్ల ధారాధరతోస్సుతుల్ల.
- ॥ చూడంజాడ నాయూరముల్ గులకు రాజుల్ రాజమార్గంబులం
గూడంగూడ విరాశించ్చీన లతాఁగుల్ తల్ల చాంగుల్ కషుం

బాడఁశాస్త మనయెల్లఁడగిన సమ్మిగ్నాయనప్రామణుల్

బాడఁగ్నాఁఁ గణిషసొస్పుసురు తేవల్ గుప్పు నాపోలుస్మె.

కొ॥ కొంపిల్చుప్రమ దాదుల్లో యణిశలాకా రూపరేళ్లాకళల్

కొంపాసల్లి మతల్లి కాతుమ కిరీషల్ భూర్జిమాసక్త న

కొంపాకంప పరంపరాద వడవల్ తాయణ్ణై సైత్రణ్ణై సూ

ర్ఘ్యంపశ్చిధ్యతమధ్యకార్పుణ్ణై లభిలక్ష్మాయాభి రాహూకృతుల్.

కొ॥ అమ్మేటికోఁఁ పట్టుంగొమ్ముయగుం బొడతునకుఁ గొమ్ములపై లేఁ

గొమ్ములజేబేమూకులా కొమ్ములకొననున్న విరులకోతెలై గుఱుతుల్.

కొ॥ అప్రోలుచెప్పునొప్పుగు | నప్రోలూఖలభలారి వరధాన్యహతి

తీప్రవర ముసలచిసరాజ్ఞి ప్రవ్యోతశ కులాధిప్రవకరండై.

చొ॥ ద్రుపముఁడురాజు తత్పురిఁఁ దుంచిలభ్యత్య ధరీకృతామర

ద్రుపముఁడు న్యముర్తుద వరోధికిరోధి మణిఫ్యుశేస్ముర

ద్వీపముఁడు చక్రవాళ పరివేష్టిత భూభువనార్థి సైంధవ

ద్వీపముఁడు శాక్యతాత్తు కమిచ్చిద్విపముఁడు సృపాలమూత్రఁడై.

కొ॥ ద్రోణాచార్యుల సమర | క్షోళిని ఃర్థించునట్టి సుతు వాసవభూ

పాణిప్రహాణార్పుం గఁఁక్షోణిఁ దనూజ్ఞాతుఁ గాంతునని యతుఁడంతుఁ.

శొ॥ గంగాతీరము చేరి యాముపడభూ కాంతుఁడు కాంతారవా

సుం గఁఁక్షోణ గుణాభూక్తాఁ బుసెంచి యాజుంగోరి యాచార్యై ద

ర్ఘ్యం గావించి సమ స్తుసంయములు చేరోక్కుఁ బుత్తికావేష్టి చే

యంగా సాంగసమాక్షణతు గ్రహిశచ్చ నాపెశామకుండంబుసుఁ.

శొ॥ జ్యోతిశీల విశాలచేచులుఁడు మహిచాపాసి భాస్విష్టి

థూలంకారుఁడు పర్మధాడుడు శతాంగారూధుఁడై పుత్రుఁడు

కీస్తిలింబోలి జనించే వెంటునే మృగాతీరత్తు మత్యులను

ద్వార్చేందూమహాశాల నాలవికసత్తుణ్ణుస్యై జస్తింపుగుఁ.

కొ॥ ఇంచినవేడుక సప్తదుడు | ఇంచిని సుతక్కష్ట సుతుఁడు ధృవ్యస్యమ్ముఁ

డంచు సశరీరవాణి విరించిసుమల్ మెచ్చ సుచ్చరించే నిజేచ్చుక్.

శొ॥ యజ్ఞపుతుతప్పుఁ ? నియించు యాజుసేని | సంజకషమబ్బు సడుచుషీచంద్రుఁ

చిగురుక్రొమ్మావిచేరిన చిన్నిచిలుక | గెచ్చులపుఁగెంపుతాళీఁ బచ్చువోతె.

కొ॥ అష్టుపతియాజుసుక్కుఁ | డిష్టీఁచేందుల లటుదయచేసే ప్రజి

రణ్ణించి సుతుల్చెద్దఱ | పీష్టీంచి ప్రమోదలమారి విమరించే రహిఁ.

సీ॥ కచసాళిరు కేళి గప్పగప్పినయిప్పడె పికిలి ఎల్లివట్టిపుకొనియో
 జఘుతభారము కొంతజింయించినప్పుడె రథమునకలఫు చక్రంబము ర్ము
 మందయూసప్రోధి సుంశగొస్తుప్పుడె యంహతేజీఁగాట్టె నరదమునకు
 గోప్యులు గుణులైనప్పుడె జైత్రియాత్రకుఁఁ బూర్జముటు తెషుర్పుజియొనియై
 నింతబూమతీరుగనిన విల్లెక్కువెట్టేఁ జూర్మల్కొవ్వుడిజెతీఁ దూపువొఫిగు
 బుచ్ఛాఱున కెట్టువంటిబిలియి యొంతు జయముగిలిగించేఁ చాంచాలిజవ్వనం
 ఇ॥ సీగము తేఁ పుణ్యములుచేసేనో యేమితపంయగాంజేనో
 భృగుగములం గురంగములు సేసుకృతంబూనరింజేనో సది
 భంగములు భుంగములు చూపుచె ద్రోపదియంగముల్లిలైక
 సంగతిగన్నవంకుఁగ చాలఁట్టుసేధుములయ్యే నిధరణ.
 కొ॥ కొంపిల్చుంబున కెంతకీ రిగలిగ్గె గాంఛేవికంతష్టు నై
 రీంపప్రస్తుత చూపుజేజమల కీలిజ్యుల కెంతయ్యే సి
 మ్ముంపప్రాభవ మెంతవార్తదగేఁ చాంచాలోర్చ్చు కెంతర్పుసీలు
 సుపొడింజేను యజ్ఞసేనుడిఁడు చాంచాలీ విలాసంబులుఁ.
 క॥ తఁరీతి వయసువచ్చినఁ నారీతిలకంబు తభుమునకుఁ కొఁతేయుల్ల
 రారే వత్తురు దాముఁ రారే రాయఁడు స్వయంవరము చాటింజేఁ.
 ఉ॥ చాటింవార్త దిక్కులఁ బొసంగవినంబిసం గిల్లిగ క
 ర్ధాంకలాట భోటు కరపోటు వరాట వసుంథరాది రా
 త్యాటును వోటుక్కువకుఁ శాటికిరీటు వినూత్సురత్తుముల్ల
 పూటిఁడాల్చి రాఁదొడుఁగేఁ బాటలగంధి వరించు నీటులుఁ.
 సీ॥ కటుకంబుచేఁ కీకటుభ్రత్రపిని చెక్కుడపుఁ జొక్కుటపు మకుటుంబుదాట్రె
 మహటుంబగాదని మగధనాథుఁము భగద్భగలీను కుళ్చుయు తగభరింజేఁ
 గుళ్చుయిగాదని కొనచుంగుపిడుపుతో భహశాధిపతిచుట్టు దగ్గడిపొగ
 పంగగాదనుము లంపాకపాటుఁడు గట్టుఁడెంగావి సరిగంబజీగిరిమాలు
 వజిరుమాయిపుగాదని మత్స్యునేతి చెంపిగ్గె కొంపుతామొతు చేరుఁజేఁ
 గోరసీగమానిసెరి సేసుకొప్పుఁడెట్టి మొగిలి కేకులు ముడిఁజేఁ గాఁభోషిభుఁడు
 సీ॥ భోటుభూభజుఁగాంచి లాటుభ్రత్ర లాటుపట్టీఁ గప్పుఁజుక్కు బొట్టుపెఁచ్చు
 జుక్కుబొట్టుంబు చూచికాదనాతో చి రేఖమిఱ విధూతిచేఖసిచ్చె
 భూతియేతిరంచుఁ బోసిజ్జిపస్త్సీటు నామంబుపదనసిచ్చి నాభుఁది చ్చె
 నాభినామమపుచ్చి కోభీల్లుముగునాభి కలికపోలిక తిలకంబుదిచ్చె
 సీటుమేరూమొయుఁ చాంచాలినమవరించునంచురాకొట్టు జట్టుమొమట్టుచ్చెయాచి
 యుట్టుతైనను భట్టు నాక్కుపవర్గు | మిక్కడసెయిత్తు ననుచు నీటుక్కునిచిఁగో.

ఇ.. చెప్పి గ్రాహ్య ఒపూపవీతకము నోర్చూలా చ్ఛపబోఁ టికం
 .. స్తోధ్యాయ సమస్తపుష్టక వృత్తవ్యాసమ్ము రుఘ్ణానిమ
 త్రైష్టికోంసుక నాగవల్లి తురగఫసాఁంజలి స్వాతియూ
 కి.. గ్రాహ్య సుభిజికమ్ము చనుడెంచెం దత్తురీఁధికిఁ.
 ॥ ఇష్టుచేతెంచితే లెస్సా మీపురాణాబు వింపురారాచవారు
 రామవాధానికి తేమమా సొమమాధ్యంతముల్ మావద్ద సభ్యసించె
 పూ.. స్వర్ణదే వారిమాధ్యరి పిస్తునాడు మునుచెప్పితిమి కాండత్రయంబు
 స్తోధ్యాయుము హఁ కంటిమే హార్టు మధజనాద్రను స్తూతపాత సుందాఁకవచ్చు
 నారసింహాయపేరిటి సుమివాని వాడుగుచేసితిరోలే నొ వడునుపెంటి
 కంటిసేకద యనుకొంట్రు వీథిజేరి యత్పువముఁ జూడవచ్చిన యూర్ధుచ్ఛిజలు.
 ॥ దట్టంయుగ నిటులవట్టి బట్టియలుగాఁబెట్టిన తిరుమణుల్ పేటులెగయ
 గట్టిగాఁగుబుపస్తు కట్టుగాఁగుట్టిన శిర్మింపుండిరుముడి చేలలెగయ
 మహాకత్తింబట్టు పవ్వడపుఁ గప్పులలోన జగ తిరుమణిపాడల్ సుందడింప
 సుకచంకఁ దిరిపగుఁడుక బుజంబుఁ దివాసాఁనిన ముదిపిళ్ళ డంటినదువ
 సశ్శుఖింగరి యుప్పుయుప్పుయాశు వారుభట్టరు పాటరు వడఫునుంచి
 యస్సగా రాదిగాఁగల యథిలదేకావాసులు లాచార్యుపురుషులు వచ్చిరచట.
 ॥ శ్రదచవిన్స్తే కారించిని వడితిలోఁ జేయాఁది శ్రీనివాసయగాఁ
 యడిమేన్నని మొండోరులం | బడి రయగాం డ్రెసలుపెంటపట్టున కచటుఁ.
 ॥ చేవిలరదముఁ గొనలుఁడేరిన వెండికడెంబులుఁ స్తుడల్
 పాడములుఁ సైనల్ పసపుప్పులు వీసుల లక్కుఁయాకులుఁ
 పాడుకొఁంగఁ బుట్టములు భాసిలుఁబ్రోల్లుతువంగ సేర్పురుల్
 క్రైడికజాతి మత్తుయవవల్ చనుడెంబిరి ప్రోలుఁచేరఁగుఁ.
 ॥ జెట్టియ బక్కు-గొల్ల యును జేటికలిద్దులు బంటు నైత్తిపుఁ
 ఔట్టున బోసుపుట్టికయుఁ బెంచినదాదియ స్తోలసంతఁగు
 స్తుట్టిహాయంబుఁ యరుసునప్పుల బాపువెచ్చ గాఁడు రాఁ
 జెట్టుపు రాచపల్లికులు చూడఁగవచ్చు స్తుపాలువీటికిఁ.
 ॥ పసపిరుపుఁత సొమిరచ పట్టుపటంగము శీరగట్టి తాఁ
 గుసినిఁ యమ్ముకమ్మునకుఁ గానివిజార్థు సమల్పాలంతితిలో
 సుమి బుజంబుఁ నిసువునాని కటీతటిఁ గొనలమ్ము కుఁ
 కెప్పఁగిన కట్టగట్టి స్తోకయంతి సుడంగని రూరఁ గోమటుల్,

ఉ॥ ఏషులఁజూచి మెచ్చుటల నిద్దఱుముగ్గురు సత్యులాడువా
గ్రుష్టుల గుంటుపోక కొఅకుఎ బసముట్టుల జూన్నుషుకిగ్గెలో
సుద్దులసుద్దుపుం బరుపుఁజూపుటులం ఇడమాటుచ్ఛులు—
గ్రద్దటికోడెక్కు సదగాంచిరి గంజిముడుంగు రింగులు—

ఊ॥ కట్టిన పెద్దపుట్టుములు కమ్ములతోఁబడి కేల్ గళంబులం
గ్రట్టిన వైఁడిపాదములు గన్వదఫర్ల నింటివద్దనే
పెట్టి తనూజుఁడబ్బుఁడును బెద్దటికంబున కంటివ్ధటురా
దిట్టులు రెడ్డిసాను లరుడెంచిరి పుకిప్పటి వీడియంబుల్లా—

ఉ॥ సట్టవముట్టుకాంట్రు కెలన్సంబొరికుండలు పుప్పువండటు—
బట్టిన బూదిగిన్నియలు పక్కారముల్ పయిగంటుగ్గుపుం
బట్టురువారముట్టు శివచాపసతండకు దండు గోఁడెకాం
డ్రెట్టునిటు— బరాబరుల సగ్గుమునం డతికారులేగఁగె—

శ॥ వీషునథ విశుధ్యయాన మసుకృష్ణీటిద చేటీస్నుతాం
సతుఁణ్ణుత్తుకరంబు పశ్చిమచర స్వస్వశ్రష్ట సంధాయకా
భ్యాంసీత భటార్ఘుకంబు జన్సీతాలక్రియం బర్థ
వన్నిట్టేపంబు దిగంతదేవగ్గుహ గాణిక్యంబు చేరెంబురి—

శ॥ లంకారాజ్య ధురంధరాభిముఖ లీలాభాష్య కృధ్వవ్య ప
ర్యంకాభోగశయ శయార్పిత గదాహంకార సిర్పిస్ను సి
శ్వంకాతంక విశంకటాసుర శిరస్సంయుక్త ముక్కామణి
పంకానథ కిరీటపాటున పటుత్యాశాయుధా శాంబరా.

క॥ విట్టుంథాణ ఘృంశ్చే ప్రాప్యట్టుగ్గెల పయోదరచిత వేణువిస్మా
చూటుగ్గెతుత నాచమాముఖా నిట్టాగ్గెముక సుకలసుకచినికర
పంచచామరకు॥ మరుద్వుత్తా స్నుధాప్రవాహ మధ్యహృద్య మంది
మరుద్వుధా విరోధకృద్వ్య మద్దనాసికుద్దనా
గరుదుధాతుకార్థ బద్ధగంధ వాహనా
గురుదుధార్థికా ప్రస్తుత గోత్రజ్ఞత్రిక్తికా.

గద్య॥ ఇది శ్రీమద్రామభద్రజన ముద్రకవి పట్టభద్ర కాద్రవేయ
సరస సారస్వతలహరీపరిపాక కాకమానిప్రబోధ బుధక
రామలింగభట్టపుత్ర కాండిన్యగోత్ర ధాగధేయ మూర్తి నావ
పాంచాలీపరిగయంబున మహాప్రబంధంబునందుఁ బ్రథమశా

పాంచాలీపరిణాయము.

ద్వితీయశ్వేసము.

తీరంగాధామపోడితా సౌరంగలలామ భక్తికంథిపైంథి
 ద్వితీయశ్వేసముకుమాలా నారంగఫలాముల స్తున్స్విస్తకరా.
 ఆశారింశుము జనమేజయుస్తక వైశంసాయనుం డిట్లనిమై.
 గాంధారీతయుప్రాణీరచిత లాహూగేహ ఖూహవ్యవా
 కుంఱాజిక్కుక మేకచక్రవర్తి ధిక్కాదీషుసంసార దు
 శ్వేంధుందాటి ధరాస్తురాక్షతులతో శ్రీసత్యవత్సాత్ముజ్ఞా
 ఇంధాసీల క్రఫూముఖులు పాంచాలోత్స్వీత్యాపనాలై.
 ప॥ ఆలమియరంగుసుంజికి యాపవుబూదిద పూతుకోంత పైం
 కొని సురంగనిందు ఘటికాత్రయధాస్వుం గువ్యలాసనం
 బాలు గొమ్మెతోళ్ళు జొలపు ముంగిలిచట్లులు చట్టమూఁయలుం
 గులగు కులాలగేహము ప్రఫూణముచేరి పాంతుసందనుల్.
 త॥ ఆణ్ణీయుంకాంపుం బాడగని | సైటీ లూపూఁటికిట వసించెదమినాన్న
 పట్టని యచ్చటఁగుంతిని | బెట్టి స్వల్పలుచనిరి ధరణి భృస్తుండునిక్కా.
 ప॥ చనిచని పలుచని రాచనిలయంబులు దెలుపరి వెలిపాఁంబులు గదచి జడుకున్న
 ఉడంచిన జడ చిత్రవర్ణ వర్ణతూర్ణ రతగపగత్తుల గాత్ర శతసత్ర శులుగుకికా గాం
 చా కలితాధినవ సౌరభ సౌభాగ్యసభప్పుద్దిభవపరాభవిధావిత ధాప్యుద్దిశ్యుం |
 దూరంగు విభూషారవారంబు విడిచి యరాబులోస్థిని ధరాస్తురాంధుం |
 ఇంబు వెంబదింబడి యంబదపిన యంగడియంగడిం గుపింగింటిని |
 చరణపట్టాంబర దంబర సూతుస్కేతన చామరస్తోచు రమణీసుచంట్లోని |
 జపాకిసులయప్రస్తావ నానావితాన్ కాయమాన్ వితాసంను అవున్నారి : |
 కాశ రహితప్రవేశ కురుకురుకాశ కరూళ కోస్తాది దేశాధికి స్తున్స్విస్తకరా |
 స్తుంధావారంబులు చేరి తదీయ భూరిభేరి శంఖపణవ కంధాశాది పురుషులై |
 విశ్వంథిల ఫూషణ్ణాశేషమానుష కోలాహలంబులచేత సూతుసౌభాగ్యున్ని |
 ఇంగివెయ్యారులు మేరులు దెంచుకొస్తుమెయులు అంధాధికాన్ని |
 బుల చంచంబున ఫూషాల్లిచుస్తు ప్రజంగాంచి యమ్మెస్విస్తు |
 ప్రశాష్ణాపగుహసంబును బరస్త రబంధువుత్తాంత ప్రశ్నాప్తింపులున చౌప్రశ్నాప్తిన్ని |

ಫೆರಿಜಾಯವಕ್ತ್ರಿಕಾಪರಸ್ಯ ಕಂಪಿತೋ ತಪಾಂಗಂಬುನು ಗಗನಯಂತ್ರ ವಿಳೋಕನ ನಿಖಲತಟಭಾಜ್ಯ
ಪ್ರಸ್ತುತಿಪಾಂಚಿಯ ನಿಜಸ್ಥಾಪರ ಸುಪೂರ್ದಿಯೋಗ ಮುಹೂರು ರ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಲಾಪ್ತಃ
ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠ ದೀರ್ಘ ತ್ರಿಷ್ಠ ದಾಜಾವಲ್ಯಾಕಿಯ ಪ್ರವಾಸರಾಪಿತ್ಯ ಹಾಸ್ತಮಸ್ತಾಧಿಫಯ ವಾರ
ಪ್ರವರ್ತಕಂಬುನು ಪ್ರೋಪದೀ ಕೃತ್ಯೋದರೀ ದರ್ಶನ ವಸಂತಸ್ಥಾಪನಯೋ ವ್ಯಾಧಾರಥಾಗಂಗಾಂಗ
ಲೋಕನಾ ಕುಲಂಬುನು ಬಾಂಚಾಲಿ ಸಹಾಗಮನ ಕಾಲತ್ವೇಷ ನಿಜನಿವೇಶ ಶಾಸ್ಥಾಪ್ಯಾಪ್ಯಾಪ್ಯಾಪ್ಯಾ
ಗಮನ ಕೇವಲ ವಲಮಾಸಮಾಸಸಂಬುನು ನೈನ ಮಾಸವಸಂಫುನಂಬುನಡುಂ ಜಾಚ್ಯಿ ಸಮೀಕ್ಷ
ಸಮೀಪ ಸಮೀಕ್ಷಿನ ನಿಂಬಾಂಸಕಾಂವಲ ಸಂಪ್ರಸ್ತಿಪ್ರಾಪ್ತ ಸಂತುಪ್ತವಿಶ್ವಲನ ವ್ಯೂತಪ್ರಾಪ್ತ
ರುಪಕುಲಾ ತ್ವಣದಾಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಶ್ವಣ ತ್ವಣತ್ವಣ ತ್ವಣತ್ವಣ ತ್ವಣತ್ವಣ ತ್ವಣತ್ವಣ ತ್ವಣತ್ವಣ
ಸಹ್ಯದ್ರ ಮಹ್ಯಮಿಧ್ಯಮಧ್ಯ ಹಾಸ ತ್ವರ್ತಲಂತಾಕುಲಾರಲ ಕುಲವಿಹರ್ನಿ ಹೂರದಂಧಿ ಇಂಧಿ
ದ್ವಿಬುಲನು ನನೇಕಪರಣಯಸಂಬುಲ ಕಗಪಡಿ ಯೆಂದೊರುಲಂ ಗೊಂಗಳಾದಿನಿ ವ್ಯವಸಾಯ
ವ್ಯವಹಾರ ಬುಣಾವಾಜಂಬುಲ ಕೆಮರುವಲುಕುಲಂ ಗೌಟ್ಯಾಲಾದು ನಾಗ್ರಣೆಿಕ ಗ್ರಾಹ
ಜಂಬುನ ಗಾಲಮೆಟ್ಟಿಂತಕುಂ ಗೇಲುದಟ್ಟಿಂತಕುಂ ಜೀರಂಧಿಂಚುಂತಕುಂ ಗೇರಡಿಂಚುಂತಕುಂ ನೀಂಧಿ
ಕಿಂನಿ ಮನ ಪ್ರೋಮ್ಯಾಪ್ತಿ ಗಾಂಧಾರಿ ಗಲಹಿಂಚುವಾರಲ ವಹಿಂಚುಕೊನಿ ಚೇವಟ್ಟಿತಕುಂ ಬಾಂ
ಜಾಸವದುಲನು ಬಹುಗುರ್ತಿತಗು ರತ್ನಾಲ್ಯೆ ಸಹ್ಯದ್ರಾ ಪಿಡಿಗ್ರಿಗ್ರಂಥಾಂಟಕುಂ ಗಾಲುದ್ರಾಪ್ತಿ
ನಿತರೇತರ ತ್ವಣತ್ವಣತ್ವಣ ಜಾಸುತ್ವಾಂಗುಂ ಹಂಚಕ್ರನಂವರ ಮಹ್ಯವರಿಭಾಷಿತ ಪರಿಜಾಯ
ಸ್ತೋದಣವತ್ಪರ ಮತ್ತು ರಭ್ಯಾವಿಯ ಚ್ಯಾರ ವತ್ಸಸಮುಚ್ಯಯಂಬುಲನಜ್ಞಾನಿ ನಗುಮ ಸಹ್ಯ
ಸಾಚಿಮುಖುಲು ಕೃತಪ್ರಾಚಾರುಧೂರು ಪ್ರಕಾಶಂಬು ವಿನಿತ್ಯಿತಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ನಂಬು ಗಂಧಾ
ತ್ವರ್ತಮಾಲ್ಯ ಸಮರ್ಪಿತ ವಂಚಕಾಂಡ ತ್ರಾಕಾಂಡ ಕೋದಂಡ ದಂಡಂಬು ಚತುಕ್ಕಿಂಧೂ ಹಾಂ
ವೃತ ಕಂಸುಮಾಸನಾಲಂಕೃತ ಸರ್ವಸರ್ವಂಪಾರಿವ ವಿರಚಿತ ಸಮಂಪನ್ಯಂದ ಸಂ
ಯಂಬು ಪಾಂಚಾಲಗ್ರಾಮಕಾಶತ್ರ ವೇತ್ರಾರಾಹೂರ ನಿವಾರಿತ ಮನಜಪ್ರಜಂಬು ಮಹಾ
ರಾಷ್ಟ್ರಿಧಾರುಭಾಜಾಲಂಬಿ ಬರ್ಧಾಭಸ್ತಿಕ್ರಾ ಜಾಸ್ತಪನ್ನಿರ ಧೂತಧೂಂಧಾರ್ಥಿಂಬು ಕಪ್ರ
ಸಾಹೂರಿಧಾರ ಫುಮಫುಮಾಯಮಾಸಂಬುಗು ರಂಗಪ್ರದೇಶಂಬು ಪ್ರವೇಣಿಂದಿ ರಂತ.

೫॥ ಮುಕ್ತಾರಂಬೆಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಹಮುದುಮುಂಜಿ ಹೊಕ್ಕಾರಪು ಮುತ್ತಿಯಂಬು ಚೇ

ರ್ಯಾಕ್ರಿಯಮಾಪ್ತಿ ಚೆಕ್ರಾಲನು ಜಾಕ್ರಾತ್ವಪಂಜಲ ಕಹ್ಯಲುಂಂದಿ ಯ

ಹ್ಯಾಕ್ರಿನ ಮೀತುಹೇಲು ಕಡಿಯಮ್ಯಾಲು ಗೊಹ್ಯಾನಿ ಪ್ರೇಲಿಪಚ್ಚಾ

ಚೆಕ್ರಾಡಪುಂಗರಂಬು ದಯಚೇಸಿ ತಪ್ಪಾಫವಲಭಿ ವಂಪಿನ್ಡ.

೬॥ ತೆಳವಕ್ತೆ ದಂಡಯಂದಿ ಯಂದಿಯಲು ಸೌರ್ಯಾಯಾ ಗಂಕಣಕರಾಜ್ಞಪಾರ್ಮಿಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಹಿಮನ್ಯಂ
ಗಂಧಾರಕಂಚಾವಲಗ್ನಿಕುಲ್ ಕಂಪಕ್ರೋಂದಾ ಗಂಬುಕಂಧರ ಯಂತ್ರವರಂಬುವೆಡಲಿ.

೭॥ ಶಾದಸುಕ್ರಾಟಿ ಪಟ್ಟಾಪರಪುತ್ವೆ ಬವಾಂಪ ಹೆಟ್ಟಿಕ್ರಾಪ್ಯೆ ಯಂಧಿಂ ಹೆಲಂತಯ್ಯೆ ತ್ರ
ನವಂಬುತ್ತೆ ಸೈರಾಗೂತ ಹಾಸ್ತತೀಂಬಾಪ್ಯೆ ಗಡಹುಕೆಲ್ ವಿಂಬಂತ್ತಿ ಗ್ರಾಂತಿಂಪ

సురక్షపోలసుఖ్యుల్లి సూర్యుక్కిఁబియూన శుకచెంప మకరిక కొడఱబడంగ
చాచూక్కి నుండిరుతుటంబు పైశటియూంప వలచూపు చేశొద్దుపెలువంబిలువ
సుభిస్థిసాపడి కొక్కింతవదురంటి। చక్కించికొక్కుమృదువసుల్ నిక్కుచొక్కు
టంపు తేకాంతస్తాధంబు టూకులోను। యంతరు పాంచాలి కొలుపున్నయవసరమున.
సాగ్గలుతటంబుం జెమటప్రమ్మ రచటూ రచయటి బోటివచ్చి యో
పట్లవస్తాఁ నిఎంబిలువబంపించి నీన్నిటు రాజుగార సం
చిల్లకిమెక్కి యూ సారకొహూతి గౌల్లులు సౌవిదల్లులుక్క
జిల్లారదాస లూఢిగటుం జేడెలు చెంతల సుందరింపఁగుక్క.
అ॥ కట్టులుక్కున్న తస్తడు కట్టెపుట్టు జయపెట్టి పాటనల్
పైపైశుస్తాచున్నపెట్టి తొరుచిద్దుయి కుట్టుటకుం ఫలంబు సెం
నిట్టి స్యుయారమీటి స్యుఅపిటి ఏశీరత యిట్టి రాజునం
విట్టిపుచుంగంటిము మహిం స్తుపేయంచు రషిం స్తుతించఁగుక్క.
క॥ ఆభ్యర్ణంజని రంగాథల మల్లంతటఁ గొంచికాంచితమంటా
పెల్లప్పుని కటికార్ఘుట్టుకు బల్లకింపి పల్లువోష్టి పదచారిణిట్టు.
శీ॥ జెత్తుషెత్తి రుమాలు బిగవెస్క్రిగ్ఘున్ శౌగ్సుడుల్ కైవార ముగ్గుడింపఁ
పుడున్నయడపంబు గ్రహిసాపడచెక్కి శుకంహాఁ తెలనాకు చుట్టిస్యుంగఁ
సోర్కులు రునితచిద్దుములు తోరణక ట్లు రమణుతీద్దులు చామరములువీపఁ
గంకణష్టక్క నిక్కుంపము జక్కించిద్రోక్కుఁ గరటియాన స్యుకర్తు సురటి విసురఁ
చిక్కుటిల్లిన చనకట్టు బిత్తచీంపా తెఱయలరిగ లిండముఖు లండసెఱిపట్టఁ
గడుచుటిగంపుంబడడతుకల్ కదియ నరుగుఁదెంచెం బొంచాలిరంగ ప్రదేశమునవు.
తీ॥ సెఱిపెట్టికట్టుక్క నింతుచెంగావిష్టుఁ గొంచికాఘుంటికల్ కళవరీంపఁ
గులుకుస్యుపుఱంగు కొంగులోషకరాథి లేషా త్తికంబులు లెక్కు కొడవ
పెల్లేస్తురు తెంపులకపువుపుంబు దాలో తేటచెక్కులు బిల్లదీపులాడ
లలిత్సేమంతలంతిమసిత్రేణి వేణిత్రోణిథర త్రోణిగుసియఁ
బాసినింద్రాణి కదియంపుటాఁపాఁచి! ముత్తియంబులు వెస్తైలమెలకల్త
మట్టియలుపోయి వశస్తసామాజ్యులట్టేఁ! రమణించె రమణీయరంగధరణి.
క॥ రాజు ద్రుపదుండు రాజుద్రాజన్య సమాజముల యథాస్తానములం
చేజమునుంచి వారలఁ! బూజలుగావించె సుదయపూర్వ హృదయుంతై.
ఖ॥ ఆపుణొపులకుపు కకుపువిథులఁ! దప్పకంతల ప్రథమలఁ గందర్ప నిథులఁ
గొపుకున్నాలమైపుల విప్పికనుచు! నిప్పుపుడండు గొనిసడల్ గుప్ప శించె..

క॥ గంభవహ స్తుతమీషః। గంధాతుత పుష్పధూప కత్పుత పూజ్ఞ
బంధుర ధనుర స్తోముల ఆమాధాంధిషథయంత్ర మత్స్య మటుచూపివడిణ.
శా॥ ఆవేళ్లు త్రువదాత్మజుండు సహజాహస్రాజ్ఞునుంబట్టి శా
హచినాగ్నస్మైలర్న దిక్షతులతో నాడెణ హిరత్తువింటిరా
యూ విశ్లేషిప్రాది మొవ్యండేని గగ్నప్రేష్ట్యేచ్చల్లత్యముణ్ణ
రీనిణ్ణ బంచశరిణ్ణ హరించిస్యయతండే భర్త యిక్కుస్యుకుణ్ణ.
శా॥ బాహమ స్తంభ విజ్యంభమాణ బలశుంభత్తిస్త్రీకిణ్ణజాపవి
ద్వాహంకార పరాక్రమక్రమణ దఱ్మరాతికిణ్ణ ఖ్యాతిక్కె
యూహసేండిడ కేల విల్లుగొని లక్ష్యంబేసి శాంచాలిగొణ్ణ
బాహమాత్మనుస్త కిట్టిచోస్తడు డాపంజెల్ల హిక్కింతయుణ్ణ.
మా॥ అన్నియాసల్ గనిపించనాడి ప్రఫునర్యాల్ గాంచి శాంచాలి కి
ట్లమదిద్దేశ మహీశకోటి భవదీయఖ్యాత కచ్ఛాణ ద
ర్మస్వాంభం జనుడెంచేఁ గాంచితె జరాసంధాంశు మర్మా సుమో
భన రుశ్మాస్వన్ శల్యస్థార్వముఖు సేతల్లటీరు శాతోదరీ.
మ॥ ఇత్తండుఁగేశుఁ డతండు కేరళవిథుం దీరాజు చేదిక్కుమా
పతి నీఁ డాహావదిహాలూహిపా పాహమ బాహమకోరాసీ ఖిం
డిత ఖిండేతర గర్వధూర్వహనుఁ డీనేపాశుఁ డారట్లక
ష్టీతిపాలుండు విలోకనీయుండుసుమీ శీతాంశుచింబాస్వనా.
శా॥ ఏరాజుల్ సరిసాటి స్తోదరశతం బిర్వంకలం గొల్యుఁగా
రారాజు న్యూరిచీరికింగొసుఁడు సీరంధార్మిష్ట సంపత్పుణ్ణ
రేరా జన్మయక శ్రగాంగల కులశ్రేష్టుణ్ణ గచ్ఛాకోవిచుణ్ణ
రారాజుం గనగొంటె మాసధనున్నిణ్ణ రాకేండుచింబాస్వనా.
మ॥ అర్ణోరాసిఁ దృష్టికరించి పెలిచెటుటిటు గావించి దృ
క్కుర్మస్వర్మ పదాంగద ప్రియసఖుం గద్దించి యుద్ధామ సం
పుంచ్చోదారత సీడుజోదుగనుఁ డీభూలోక చింతామణిం
గర్భంగంటివె వర్ష సీయుఁ డబల లాక్ష్మాంత సేత్రోత్సుల్మా.
శీ॥ కాంభోజ భూభర్తుఁ గంటివా కమలాష్టీ వర్షహాయారోహం రేవంతుఁడితండు
కాస్త్రోరమహింకాంతుఁ గంటివాకంజూర్ను కుంకుమపంక భోగాంకుఁడితండు
గాంధార ధాత్రీశుఁ గంటివా గజయాధ సస్తుతంత్రీవాద్య చతురుఁడితండు
గౌశధరాఘ్వితుఁ గంటివాకస్తాంగి సంగీతవిద్య ప్రచండుఁడితండు

శూతలాథిశుంగంటివా కుండరదస్తా వదనశ్శుణి తప్పొర్రి మా వరన్ ఫేందు
మంచమునా ద్వుయా భూయమాన్చమరా వాలహోలాచల త్క్రెచ్చ్రాముండిత్తు.చు.
అప్పాత మహితలభవజవా సుహితాహవ మహితభాహు జయభూర్యుషునా
ప్రమాణమహా దవదహననిఇఁ. మహమచునిఁగంటై వీనిమహితాదహాతుక.
త్క్రెచ్చ్రమాణ కమాణు గంభోరముషాందు సింభున్ము పుటు
ఆకశంకరపంక హరిశాంక్రైమాణంబు గంభోరముషాందు సింభున్ము పుటు
స్క్రైఫుతుకోఁ మృగన్మాథి శాంతు గీరునామమువాఁదు కేరఖందు
ఫాసియిందురువింద మికులుండలయుతుంపు సీగతామెతులవాఁదు మాఁధరాలు
ఉటిప్పిపరికుధు పటస్థుక్రాంచన త్క్రుక్రతారమువాఁదు దహశ్శుపుల
మంజుపచురుముంజి ముక్కొనురంజి చరణా కంజమంజీర రుఁఁివాఁదు తాటిసామి
రుంజరుఁదు మంజులాసూద వంజులాగ్రా కబరికావిభుమమువాఁదు గోఖాసామి
సీ|| కొమథామమేస్తల్లుఁ డిత్సుని లావణ్యంబు దలచిని మశకమాత్రమ్ముసుమ్ము
శతక్రతదాయాయఁ డిత్సునితేజంబు మందరను ఖద్దోతమాత్రమ్ముసుమ్ము
చతురాసస్తబ్రహ్మ యతనిపొక్కిటి తామరకుఁ బరాగాఱు మాత్రమ్ముసుమ్ము
సిథిలప్రవంచంబు నిక్క్రమీతనిటోక్క్రె ప్రక్క్రెకుమాత్రమ్ముసుమ్ము
మమపఁచుట్టింపు క్రుంపమమ్ముఁ డివిఫుందు పదియాఱు వేలాఁదు పించుస్తు
పుందఱీకమున్మఁ గడముట్టు కుండుమున్ముఁ వాఁదువీఁదుష్టు యనువంఁఁ వు
సీ|| అన్నిరుధుఁగంటివా యన్నిరుధులభాలి భాసాక్రాన్యా బహిఁప్రాణముందు
బలభుఁగంటివా కలభద్రధిమసారు రేవతీ గుణవతీ జీవమితుందు
ప్రమ్ముఁగంటివా ప్రమ్ముఁకేయారు రిలికథాప్రుతిభిథా రసమిఁ డిపి. డు
సాంబుఁగంటివా కంబునిభుఁభు లత్త కూట్టుకూపుషుచితుందు
స్తాశ్శుకియితుందు కంటివా స్తాశ్శుకీ త్రి. స్తాశ్శుకు స్తాశ్శుకిత్తుందు సంతాసస్తు
మంజీకారితాసంత మండలాంతా తారకుఁదు కూరతమ్ముఁదీఁ తరక్కియాస్తు.
సీ|| అమమునోడెచ్చరించఁ గ్రైనుచురాఁగఁ|గ్రైనిసిముముంగని విల్పాన్ గిల్లా గాం
పొచ్చెమించుకలేని యమ్ముచ్చెకంటి. యచ్చెరుపుసుంది చెంచ్చెర్చుఁ చెంచ్చె
క|| పాంచాలీచంచన్ముఁ| పాంచాలీ కసదరోజసారీఁబోరీఁ
బాంచాలీ కృతవురాఁ ట్యుంచల ద్వుక్కుంచరీకచయముచరించు
సీ|| జడవగుల్కొనుమాపు జలదాంతచంచల యలనశ్శుచూడిక్కె వెస్తు
కెమ్ముల్కైద్యుప్పె కెంపుతీసీలంబు కుచయమాపాంగంబు మాధరపుఁ
పొఱుఁగారుపై వీకు మిహిరాశాంబు చరంబు వలుచపొక్కిటి దినిఁ వెస్తు
జఘనావలోకంబు జగతినాఁచినయమ్ము చరణకుఁదుఁబు సలబగ్గు

ಲೋಕನಾನಂದಮೊಂದ ವಿರೋಧನ ಪ್ರಾಭಾಚಂಡ ಚತ್ರವಾಳ್ ಚಳಾಚಳಾಸ್ಥಿ
ಶಿಂಗಲತ್ವಿಫುಲತನು ನಾರಾಜಾಪ್ರಮೇಷಃ | ರಾಜಕೌಮಾರಿತ ಪಾಂಚಾಲಿ ಹೂಢಿನಷ್ಟಳು.

ನೀ || ಕೋಷಳಾಧಿಷುಂಡು ಮೀಘಮುಲ್ ಶಡಿಗೊಲೈ ಸಂಗಿಂಬೆಂದ್ರಿಯ ಸಂಗಿಂಬೆಂದು
ಜಮುದ್ರಾಂಜೀಲಿ ಸ್ವರಿಂದೆ ಗುರುರಾಜು ಶಕಫ ತ್ರಿಚೌಕಳ್ಳು ಚಕ್ರದಿಷ್ಟೆ
ಗೌರಾಧಾರಭಜಿತುಂದು ಜಾಗಾಲತುಂ ಗ್ರಹಿಸಾಕೆ ಬಂಧುಪೈಸೆರಿಗೆ ಅಂಪಾಕಷ್ಟವತ್ತಿ
ಬೀರಂಬುತ್ತೋ ಬಿಷ್ಟುಬಿಗಿಸೇ ಗಾತ್ಮಿಕುಂದು ದಹಾಳಂದು ಹೂಬಂತಿ ತಾವಿಗೊನಿಯೆ
ಸ್ವಾರಾನೇನುಂದುಧುಜಹುಲುಮಾಂಜುಕೊನಿಯೆ | ಗುಂತಲಮುಲಿಂಶಯೆಗುವ್ಯೇಗುಂತಲಂದ
ಚಂಚಲ ದ್ರುಗಂಧಲಮುಲು ಪಾಂಚಾಲಿಂಜೇರಿ | ಯಂಚುಕಿಂಚುಕ ಮೀಂದವರ್ವಿ ಒಂಚನವುದು.

ಮು || ಧೃತಿಹಾಲಿಂಷನಿ ಸಾಗ್ರಿತುಂಡು ಮರಜಾರಿಂ ಗಾಸೀಲಿಂಬೋನಿ ಭೂ
ವತಿ ಭೂಂಂವಿಂವಿರಾಜು ಪ್ರಾಸ್ತುದನಿ ಭೂಪಾಲಂದು ಚೇತ್ತಿಗೆತ್ತಿ
ಸುಗಾವಿಂವನಿ ಮೇದಿನಿಷುಂ ದೊಕಂಡೈಸ್ತುತ್ತೇಂದು ಪಾಂಚಾಲ ರಾ
ಜತನೂಜಾತನಜಾತನೂತನ್ ವಿಲಾಸಪ್ರಾಧಿ ಸಾಮಾನ್ಯಮೇ.

ನೀ || ಕಲಜನಂಬುಲ ತಲಂಪುಲೋ ವಲಪುಗರುಂಚಿ ಕರುಭುಗ್ರಿಸ್ ಬಾಷ್ಪು ಯಾಕಲಿಕೆಕೊಮ್ಮೆ
ಹುಜ್ಜಗಂಬುಲು ಮೋಹಕಾಧಿ ಹುನುಂಗುಬೈಲ್ಲು | ವನಿತಪಾಂಚಾಲಿಯನಿಪಿಂಚುಕೊಸುಂಬುಳ್ಳು.
ನೀ || ತುಲಂದೂರುಂಗು ವ್ಯಾಕ್ತಿಕಂಬುಲತ್ತೋಡ ದರತಮುಲ್ ಲಲಿತಗಾತ್ರಮು ಕಲ್ಪಲತುಮುನುಂಗು
ಜಾಲಿಂದ್ರುವೆಚ್ಚಿಂಚು ಭರ್ಮಾಕಟ್ಟಾಹಾಮುಲ್ ಧರದಯಚೇಯು ನಿತ್ಯಬರ್ಚಮು
ತಿಲಪದ್ವುಮುಲನಿಚ್ಚುಂ ದೀರೆಸಮುಕ್ತು ಮೋ ಮಂಬರಂಬಿಫಲಿಂಚು ಸ್ವಂಬಂಗೋನು
ನತನಾಧಿಕೋಧಿ ಪುನಾಗಂಬುಗೊಮ್ಮೆನು ಬೃಥಾಚಾಮರಮು ಸಮರ್ಪಿಂಚುವೇಣಿ
ಯೆಂಚದಗುಂಬಿಲಿವಿಂ ದೇಲಿಂಚನ್ನೊರಾ ಕಾಕಯುಂಡಿಸಿಸುಂಕ್ತಿ ತ್ವಿಗುಂಗುಬೈಲ್ಲು
ಪಟುಕೆರಿಂಬುಗಲ ನರಪತಿಕಿಂಗಾನಿ | ಕಾಂಚಗಾನಿಕಿ ದೊರಕ ದಿಪುವಲಯಾಯ್.

ಕ || ಕಡುಮಿಂಟಿಪೋಲ್ಯೆವಿತುಮ್ಮೀ | ಸಹುಮಿಂತಯುಂಗಾರ್ಥರಾದು ಸಾಖಮುಲರೇಭಾರ್ತಿ
ನಿಡುಮಿಂಚು ಲೀನಕಸ್ತುಲು | ಸಹುಮಿಂಬುಲಕು ಸ್ವಂತ್ರೋಪಾಂಚಾದಿಕಿಂ.
ಕ || ಚವುಲಾರುಂ ಬಲುಗ್ರುಪಲುಗ್ರು | ಚವುಲಾ ಮಾಕರಂದಮುಖುಂ ಜವುಲಾದಪತ
ಚ್ಚವುಲಾಹಣ ಕುಚಮುಲಕ್ಕೋ | ಕುವುಲಾವರ್ತಿಂಂಚುವಾರು ಕವುಲಾಂಚೆಲವಕ್ಕ.

ಂ || ನಂದ್ರಾಪತಂಪುರಕಾಮಿಸೀಮಣಿ ವಿಲಾಸಂಬುಲ್ ವಿಲಾಸಿಕಿಂಪ ಮೋ
ಯಂದ್ರಾದಿತ್ಯಾ ಭವಾವರೋಧಮಹಿಂಶಾ ಹೇಶಾಕಣಲ್ ಮಾಡ ಮೋ
ಸಾಂದ್ರಂಪುಂ ಬಸಿಸಾಪಯಲ್ಲಿ ಸರಪಾಸ್ತಾಂದರ್ವಮೀಷೀಂಪ ಮೋ
ರುಂದ್ರಸ್ತೋಳಲು ಮಂದಗಾಮಿನು ಲಾಯಾರುಲ್ ಸಾಂತಿಮೆ ದಿನಿಕಿಂ.

ಃ || ಒಯ್ಯಾರಮುಲ ಯಿಕ್ಕೆ ಯಿಕ್ಕೆ ಸ್ವೇತ್ಸುಳ್ಳ ವಿದ್ಯುಲ್ತ ತಲ್ಲಿ
ವೆಯ್ಯಾರಮುಲ ಕಮ್ಮುವಿಂಣಿಹೊರಕುಂ | ವೆಚ್ಚಿಂಚುಂ ಬಾಷ್ಪುಂಚುಲಂ
ಬಯ್ಯಾರುಂದಲ ಮಂಚುಬಿ ಬಮುಲ ಸುಬಚಾಂಚುಂ ಕೆಪ್ಪೆನ್ನಾವಿ ತಾ
ವಿಯ್ಯಾರುಂದಲಮಿನ್ನು ಚನ್ನುಗಳತ್ತೋ ನೀಡ್ರಾಗೀರ್ದಾಪಣ್ಣಲ್.

వీతీయాశ్వనము.

ఎ. ఏష్టార్జులడోలు మేలునగు మోహమ్మద్ క్రీ క్రొమచ్
ఎ. రూపులు లాడు జేససులలో సిబ్రో చక్కట్టు పణ
ఎ. పైచటు నడుగు మధ్య నుచుఁ మూర్ఖున్య లభించి రా

ఎ. పైచటు స్విస్టు సుమాదరిషణికి సేరిసాటి నారీషులుల్.

ఎ. ఈ లావాస్యాస్తిరోషణి తమాహోలాక్షోవారి లో

ఎ. బాఢులవారి భాగ్యమెసమీ యోగ్యాయి సాధ్యసర

ఎ. స్వీలత్యం దెబలిపంగూడనియెడ్కా బ్రోద్దామసంచారి భూ
ఎ. పైచటిలి మాళికుంతల వివాహంబోయ మంచం దొరల్.

ఎ. శంకులను మంచెఫిగుఫార డట్టిచిగిగించఁగఁ జూచురాతు ను

ఎ. స్వాపి కట్టిఁగట్టు పొరితుండు ప్రజ్ఞలుపుస్తుచుఁ గార్యకస్తు చేసు
ఎ. కట్టి కరుచెంచి కాంచి కిలుక్కేఁ గదలిపఁగసోడీ గుండియుల్

ఎ. తొటుకుతోటుక్కాన్ దిగులుబోట్టిన భూధుజుండన్యుసయ్యెడ్కా.

ఎ. పటువాపఁచుఁ గదల్పు ఐట్లు కదలింపఁగూడుఁగా కెక్కుపు

ఎ. పుటు యైపైక్కిండుఁగాక యూకసున్కా టోలాయమానంబు గాఁ

ఎ. జీటులుండైన శరవ్వు మేనుకరుల్ సుంధించి త్రెష్టుంగ సై

ఎ. యెట్లుంబోక కొండులు ఉడిరి నిరుణ్ణోగాత్త చిత్తుబుల్.

ఎ. కవసత్యుసీర సుధింధుండు జానంధుండు గోరంత త

ఎ. క్రువా సెక్కిండి యుక్కుదంస్క పడియెం గోదండ దండాహార్థ

ఎ. వమాప్రశంబు కొఱతంత గా గుంచు కొప్పందించి జేజాటిశా

ఎ. మలుండ్రెట్లి శల్యసీల శివపూలుల్ భనర్టుపుస్తకా.

ఎ. కలిసకోదండంబుఁ గాఁచి దండముఁబెట్టి తిరిగియూడకపోసు భనుఖిధూఁచు

ఎ. దీనోగోళకేల పోగోమ్మ రమ్మ ని లాటుఁచోటోట్టుసిపోయె భూఁబుఁచు

ఎ. తమప్పులొకరి కీసమకట్టి వశపోని విలుపెట్టిరసత్తిటి విరటుండ గె

ఎ. లమటు సేల రోతలుపుటు సేల యూ యులమెటు రాదుని మేళకెండు

ఎ. చాలుఁ బిదిచేలువచ్చేఁ బాంచాలిదొరకి నిట్టుఁదునేఁడు ను. ఎంచు ను. ఎంచు.

ఎ. గుటుతోనని తనవచ్చినటి తెరువె. పట్టుమేమాట్లాడుఁగుఁచి యూఁ టు. ఎంచు.

ఎ. బలచేవాసులు యూదవుల్ పదరినం బాంచాలి కొంచెంపునా.

రలకు. గుండమ గుంధరువముల గోత్రాచెవసుంధుఁబు ల.

పల నున్నారచె పాండవేయులకే లభ్యాచో వృధాయ్యుసుల్.

వలదుఁచుఁ వసుదేవసూనుండు వడిక్కావారించే జేసున్నాఁకు.

క॥ సీలకిషపాల శ్వర్గస్తు! పాల జరానఃథలోక బంధుతనూజుత్తే
చాలించి వెషకందిగిచిని। వేళ్ళై దివి సీంద్రసుతుండు ద్విజసభనెడశై.
క॥ పెడలి కడుఱుడమినల్నడు। గడగజుగంపింపు గడలి కడాలోకాండం
బొడియు కరినోలె వలగా। సడిచి సతుల్ చేసే థనువుఃకుం సేస్తాశై.
ఉ॥ అక్కటు దిక్కుట్టిరపట దాహావ తేజులు రాజులెల్ల వి
శైశ్వరైడ శైకయుండ ద్విజుండెక్కుడ కార్యుక కర్తుమెక్కు డ
ముక్కు యితండు విప్రకుల మాఱికిపైశై నటుంచుఁ గౌందజే
యుక్కుసుశేక యిట్టిపని కొగ్గుసేయం చూకకొండతాడుగె.
శా॥ పూర్వాభ్యుధ్ర కరాఫుముంబలేఁ గరాంభోజింబునం బట్టి వి
శ్వార్యీధుర్వహసంబుగౌఁగ నవలీలన్నంచి పంచాంత్రత
సీర్వాణాంత్ర శరవ్యమవ్యయగతిం దైశ్వంగసేసేక్క సురల్
శర్వాణిసుఁడె యితండుచు సమవర్ణంబుల్ ప్రవర్షింపఁగె.
శా॥ వీనింగనుది తల్లిగాక శరుఁ డుర్వింబుట్టినం జాప వి
చ్యాకైపుణ్యము లిట్టులుండచవలడా యిఁ రా భుజాగర్వి మా
హ నిశ్చుంకథృతీఁ సతేజుండు ద్విజుఁ డాథూ భుజుండుచు స
చ్చానం గాంచు వియచ్చురోచ్చయము మెచ్చుంబోచ్చై విప్యమ్మిఁ.
ఉ॥ ఎంతటివస్తై దెచ్చై గుణియేసి యితండు ద్విజశ్రుజాతికిఁ
వితయటంచు రాజులగణిపక తిట్టుచు గేలిగౌఁనుచుఁ
గంతులుపై చుచుం దలకుఁగట్టిన చెంగెగైపై చి సట్టుచుఁ
గౌఁతులురాయుఁ గోయనుచుఁ గూతలు పెట్టిరి గ్రామ్యభూసురుల్.
క॥ మనులో మనమిటు పోరిచూ! పున నుండిన నుంటిమేకముగ నుండినఁ గుం
థిని యేలమెయని భృగురా! మన్మిఁ ది ట్లిపి శ్రీప్రియోత్తములు మంగోపుల్
ఉ॥ ఆసమయంబునం దజహాయూసమయాన యొయారిరంగ సం
వాస వసత్తుఁసన్న మఖువాసవసంభవు సాయకాసనా
భ్యాస నవప్రభావ వ్యవభాసన శాసనవాసనాభరుఁ
జ్ఞానవదామకంబు మెడపైనవరించి వరించేఁ బూజిఁ.
శా॥ పాంచాలాత్తుజీ పాండుఱందను వరింపంగాంచి మమ్ముల్ రాఁ
బంచేఁ బండినవాఁడు చుట్టుముబిలేఁ బట్టిఁ సమర్పింపక
ఘార్మించ వ్యుంచలట్టుఁచేయుచుని మాయల్ పోస్తు కస్తుఁ బ్రసా
ఉంచే న్నిప్రుసుకంచు నాప్రమపుపై చిగ్రాజు లత్యుగ్రుతై.

కా రాజన్యాధులుగొట్టి పట్టణము చూఇ అల్పట్టి రాజ్యంబు వి
భార్యలైని గట్టికొన్నఁగడ కోవంబూలుఁ చూసుండున దో
స్తోషముఁ తలోదరింగొనియో భూదేవుండున భార్యాండున ని
ర్మాయించే లతెండున కిమ్మని రణవ్యాపార పేశారఁగఁ.
కా పాఁచాలరాజుఁ గదసినఁ జంబలపడి యతుండున విప్రస్తుత మఱుఁగుచూరం
గాఁచి క్రొజుఁతి సిజచాఁచుంచిత దండంబుతె తీ యనికించొడరక.
ఇ కవ్యాశి సవ్యమంబికెఁ గాఁచనగర్భ కులోద్భూతాలితో
చిచ్చుబుము సాఁచుశే కిమ్మనిఁజు డుండున క్రొవ్వెజల్చిడక
చుండునిగొప్పెదంగల యశేషచిరోభుల యూఁకిరోభుల
శాస్త్రముఁ జువ్వారించు నముఁ జెంతలగన్నొనుఁ డుందటుందగఁ.
క ఆస్తాంచి యన్నికిగొంచక। చనుఁచెంచిన కురుబలంబు శతమఖజుఁడున వి
శ్రీస్తునిచెంగోపాటోప పటత్తుఁశిబుందమునకు బద్దికవోతెక.
క గా ఏచి మొసినండిను। గంధిమఁత్ర మమువాఁడున గాఁచనుఁగా ను
ధృతచరుపెత్తి మాచులి। దంపథరుండునఁగ దండచారోసునంతక.
క బలభిన్నఁడునకుఁ గురుకుఁతిలకున కపుఁడు పోరు ఘోరఁతైనక.
పుండునఁ జెంతలగుఁ జెసి చెడ్డియెఱుఁగుఁసటుంచు.
పుండునఁ జెంతలగుఁ రకచయి। మెలుఁ గెఱుఁగుఁ జెసి చెడ్డియెఱుఁగుఁసటుంచు.
కా॥ తాలోక్తాత ధనుధరుఁడు నరుడండుంతం జెంతసేతెంచు తో
స్థ్యాయకుఁడు మరుత్తునాభవుఁడు లక్ష్మించేసేశం బోపు న
ప్రాపుఁశాంగుఁరు ధర్మజుఁడు కవలప్పార్మాయ్వునుగుల్ సమ్మనం
పూలప్పునుకు కీతలో క్రికలరెం నూలభ్యజుం జెయ్యెడక.
క ప్రిజగన్నుత బలమాద్యా ద్వుజునకు జుశ్శాననునకు ప్రుపదసుతునక.
విజయునకుఁ గర్జునకు వాయుజునకు శాల్యునకు వ్యంద్వయుధంబయ్యె.
మహాగ్రాం నరుదాఁకుఁ గర్జుండుంతం దరణిత నయ్యిం చాఁకోగాంఛి తద్దు
ర్థరథోదాఁ ప్రతినుఁజతోడ ననిసేయం గా రావీర్యారి దో
స్తుంభుంసి పురాణైరి రణవాంఛంబట్టి కేలటిఁ ము
స్తుంభుంభవు ప్రోలఁష్టిన ప్రవుఁఱుండేస్తు యన్మిండున త
ధంధిరాత్ర సిపాత మోర్మఁగలఁడే ధాత్రుఁభుంగఁ.

క॥ నీజగవి టిసేర్పుసకు నీఘజశక్తికి సచ్చమెచ్చతిం
జూజయక్షీలనొనరుండు సూతజచప్పిన వారిలోన సే
రాజనుగాను విప్రుడముదానకు రాజనటన్న గ్రహిధూ
తేజమజేయమంచు సృపత్తి ప్రియనందనుండేగే పెన్టుకుణ.

స్తో॥ అనిలనందనుండు శల్యునిముగి తై చెట్టుపడువై చి చూరఁఁఁఁాతిపట్టుకొనిఁడు
పట్టుపోఁడటి యబ్బలిదుండల్లటు బిల్లముఁడిసినయట్లు భీమఁజమ్ము
చమ్ముతేసని భీమసేనుండు దృఢమస్తుఁ దప్పిఁంచుకొమ్మస గుచ్ఛమ్ము
తోమ్ముగ్రద్దిన సింత స్థామ్ముసీల్లక ముఢమాభూర్త చనుమరఁబాంచుయూర్చు
పొడుపుతిషుపును గెంగేలియడుప్ర కాడుపు
సైషుపు గుఱుచల సాడుపురా దుడుపు లేవ
జదుపు తెంచసి తోఁడేలి దుపుమేళి
మాప్రియన్నయుఁ జెనఁగి రున్నిప్రషటియ.

క॥ వడుడి శల్యునుఁడోడేఁబడు | బుడేసీటిపట్టుగసుబ్బు పుడమెవడుకుణ
బడువై చినసేడనోడలు | గుడిగొను దుమ్ముతుండు తుడుమకొనుచుంజుయు,

ఁ॥ భార్యతుండుఁగిఁటియును భర్యుఁడే కాకల భానుసూనుతు
మార్యణంమేయుచోటు వతిమానుసులే బలిభీమసేనుండు
దోర్తతేరుఁడొక్కరుఁడే తూతిపెనంగఁగ శల్యుతోడ నీ
తార్గుతి మించిరెవ్వర్చొకొ యంచు సుయోధనమఖ్యలాడుకుణ.

శ॥ అన్యవాగ్యమతైన కార్యములు చేయఁబూసి పాంచాలరా
ట్లున్నారత్తుముఁ బట్టిగాఁగొనియొ లత్యంబేసి యాఫూసురుం
డన్నార్థంబులు మానిపొండనుచుఁగ గంసాతాతి వారింప రా
జన్మానీకము లంతట స్నేజువాస్తుఁఁశి చేరెండగు.

॥ అట్టిపారిపటి కోలం | దొట్టున యంత్రంబుపడిన నొరలాతథరల్
మెట్టిరి పుంచ్యమజ్జెలిన | దొట్టున నుడురాజి పుడమిఁబడిన కడుకక.

॥ అక్కుమాక్కర పదిలమౌయముకుఁ | యొచ్చుఁక్కినిగ గవడకటితగట్టు
బొట్టుజతనఁబు ననజకుఁటైట్టుకొపుఁ | ప్రానిప్రాని నాయ సడిచరి చేడకెల్ల.

సు॥ వనజాతీకుచథుర్చ వారిరసునుఁ నుఁ నుఁ నుఁ నుఁ నుఁ నుఁ నుఁ
చన భూమాహ్యత గూఢసంచర ఉన్నాప్రాన్నా బశ్వి
స్వసదన్యుస్వ తనూపగూహసవలత్పుపస్తాత సమ్మిప్ర వ
జ్ఞన సన్మర్థము మర్దశాధ్యగిన దాసుప్పుక మిష్టారమే.

నా॥ ఈపూర్వి ఇన సిల్లమింతయన మీరేషైషు శుత్త సేంటిక్కె
పాపాములు తత్వవాసు అదయుల్ పాపాస్వయంపాక మేం
లొక్కె గలదన్న మందరుబుథుల్ యజ్యల్ విధూతశులుథు—
శేషేచేరెడ మూర్కంచుఁ బ్రజబోత్తె విచ్చు మొగొరడిక్కె.
నా॥ క్రిభువు లెల్లఁజుచితిమి వేడుకదీతె దిగంతరాగత
ప్రభుకరంబిగాఁచితిమి బ్లక్కెముచైత్తెను గుణుతోడ సేం
చుఫ్ఫిమత మాత్తె దేశముల కండఱ మేగుటయంచు భూసురుల్—
రభును లసగుతోం దయశురుబులు చేరఁగపచ్చిరంతట్టె.
కు॥ త్రైను చిన్నికుశ్శుతిని తిత్తులబియ్యును గారిను కాసలు—
పెళ్ళమొనర్చి వక్కెలును పీడెముచేసియెం గోకమాసియు—
పెళ్ళమొన్నిపువాసి పొదిచేసియు జానుపదిచ్చుయెంబు ను
స్విచ్ఛప యుప్పులోఁ దిరిచివడై హంటూపూటి నూఢ్చు చేఁగె—
క॥ ఆతణముఁఁ దిరసిల బుభుతతనూభు శులు ద్రుపదపుత్రీమణితా
భైక్కాశన దీక్షాదశ || ఈతున నిజభాగ్యా తీస్తి నాపెషుడగు—
నా॥ కాపేరిసరిదంతరాళ పులిఖ్యుమధ్య విధ్వంతరా
ధ్యువాసాశత కృత్తిపూన కృపణ్ణార్థుతెం లోలాను కం
పావాలా తపచియచేల రపిచంద్రాజ్ఞాలయూలంక్రుతే
భౌషణు సరస్సిరుషతు గజరక్కాదతు దీక్షానిధీ.

క॥ దైవతులకు తిరివా || దైవతగాంధారతాను తతగానకాళు
కోవిదపైంచణి నానావైపంచి ప్రపంచనమిత్తశ్రవణు—
పృథివీ॥ జట్టిక్కుతచిటీపతి స్వయ్యుడు సాదపాదచ్ఛటూ
ఇట్టిక్కుతచిటీ కుచద్వితయ గోవక న్యాఘుటూ
ఇట్టిక్కుతచిటీ కపత్తుతి తిథాశ్వసంధ్యాసటూ
ఇట్టిక్కుతచిటీరజ్జన్మథు విఘేషకీ ర్ఘ్యద్భుటూ.

గద్య॥ ఇది శ్రీమద్రామభద్ర భజనముద్ర కవిషట్టభద్ర కాద్రపేయాధిష పద
సుమాగత సరస్వసారస్వతపణారీపరిపాక కాచమాని ప్రబోధబుధకవి సార్వ
ధ్యాహపోత్ర రామలింగభట్ట ప్రతి కాండిశ్యగోత్ర ధాగధోయమూర్తి ప్రణీతి
త త్తైన పాంచాలీ పరిణయింజను మహాప్రబంధంబునందు ద్వైతీయా శ్యాసనము.

పాంచాలీపరిణయము.

తృతీయాశ్వనము.

క॥ తృతీయాశ్వనము | భారమణీయాగ్రసథర భూరితకపోలా
ఘూరితర ఘూరిచేలా | తృతీంగవిమానశయన కీశలనయనా.

వ॥ అవధారింపుము జనమేజయునకు వైశంపాయనుం డిట్లునిమె.

ష॥ తుమ్మిన్నయ్యాత్రిలక్ష్మి విషద్దుడశస్త్రా ద్వారంగుళ్ళి కాశికా

ఫ్లవముద్రాంకిత తొమ్రముద్రికం బ్రఘాతస్నాతం బశ్వలలగ
ప్రవీతశ్వముభాషా బురాతన పరితక్కోమ లంబుత్రవ

శ్శ్రీలవర్షాప్రతతంతుం గుంతిగుని వాంఘ్ష్మా ప్రముక్కిరంత్రమ్ సుతుల్.

వ॥ ప్రముక్కియక్కు యొక్కాధితుంబుం చెబ్బితిమనం దత్త జామ దత్తణదిగ్రతతస్యా
గ్రాఛ్రీశేరాశించు నస్పద్దుడశాహీ మీరేతురు నుపయోగింపుండని తుండ్రేష్ట
ధర్తు సాప్రమాజ్యలయ్యే నాంబిజ్ఞిషుణీతి నీషేంపండిన యరవింధాత్మిం గటూణీండి
ధర్తు భీతయై మాత ధర్తుతమాజాపున కిట్లునిమె.

శ॥ కపచ్చే కస్యుకయో ఔఱుంగకయ భీతంబేశ్వరం బంచుకొం

డంటి న్నాపలుకింతతప్పుము మదీయాజ్ఞుక్క విడంజూల రి

ట్లంచ్చేన్నా ధరనశ్వున్నస్తు యమజుం డయ్యుభునుంజూచి కై

కొంటూప్పుం సతిందెచ్చు నీకముటయ్యుం గోత్రారిజుం డిట్లుమ్.

క॥ కొండికవాటికింబెభ్రులాట్లుండంగ సతిం దెంటి యాడు టుచితమె మీరే

శొం కిందచియినుపతమితి | యొంటోకపలుకేల యినుచు నుండెడుపేశ్ము.

ఉ॥ అండజరాజయాన వదనా జ్ఞమ్ముపైఁ గుచకుంభపాట్లైపైఁ

గుండుతలుంబుపై కెడెడకమ్ములపైఁ గబరిభురంబుపైఁ

బొండుతలుంబుపై మపారక్కపారసు మానసంబు దృ

కొండమువరంచేఁ గంజభువు కటుడడప్పున్న యొట్టివారికిఁ.

సీ॥ అంటుల చుపలాత్మిపై మోహమైనుగురికి | నేకమాగు దైంచి మనమిండతీంచుమట్టి వ
రింత మిది శ్యాసునానతి యించెయనుచు | నన్నతమ్ములతో నాడునవసరమున.

క॥ ముసలాయుధకరుండును మరి | కిసలాయుధగుమండువచ్చి కృపంగనరి సమి
వ్యున్నసనాభ్యుసనారిజన | శ్వేసనగ్రసనణ్ణిరసన సమఫుజ యమజుక్క.

సీ॥ కస్యుంతీంగించుకొని ధర్తుతసయునకును | గుంతికిఁ ప్రముక్కి భీమఫల్మములఁ గౌఁ
చించమాద్రికొమాశ్చ దీవించియున్న | రాముక్కష్టులతో ధర్తురాజుపలికె.

ప్రశ్నల ముఖ్యాల్నికు బొటబగూఢుచేస్తే। ఆమాటోలుకుతుల మమ్ముం బూండుపేయి
ప్రశ్నల ముఖ్యాల్నికు బొటబగూఢుచేస్తే। ఆమాటోలుకుతుల మమ్ముం బూండుపేయి

ప్రతియొజన కేరియిలో ఈ నుండి నవారు భూమి ప్రాణాక్షరంగా లభిస్తుంది.

ప్రాతిష్టించుట రేఖలు ధనంజయుడు జూపకె డూధనంజయు
ప్రాతిష్టించుట రేఖలు జూపకె డూధనంజయుడు హరితాము

పుకరణిగాంచిన తండ్రివిష దృశ్య ద తో రాజుత్తుణిన
పుస్టిగాం బట్టముగిసినట్టి యజమాతాస్తరుల్య పాణించి కీ
కుశ్మార్థిస్తరణార్థికుచ్చ దొరపివా నాసటికిం సేచున గిం
గురుదస్తునుండను నందనండను ఖనుం గంటింగదా మాధవా.

క: చ్యార్లిక్ దుక్కుడు ప్రొఫెసర్ ఐమ్యూ చేక్కుడు డాయోపిలోన్ నొక్కడఁ ఆంక్కార్గార్ కొగార్సండ్కెక్కుడు | యారాలు చెంచుటకు భాగ్యమేందుహారి.

కడుజిట్ యొక్కాడెక్కువుచూ అ పెట్టునో యని యక్కాడిదేక నాశచ్ఛిన్నక
పటియేన్నడు బంటుగా టీ కొత్తై ఎచునో యని యక్కాడిదేక దా కనికరంబు
ప్రత్యుత్తును విషప్పుతేపు డడ్డవున్న వ్వాకోయని యక్కాడిదేక దా యూదరంబు
తల్లివంటిప్రసాపువో దాసుడెంత డెలుసూ యని యక్కాడిదేక దా యమితకురుణ
తనులకాయానుమెంచేదో తనుకు దాంచు
కొనెనొ యాగికిగొంకెదో కొఫురుసుడెనో
కొలుకుగొలిచిన మచి సమాకొన్నసిన్నె
యన్నుఉదలంతురే రత్న కంబుజొత్తు.

క || మాతండ్రి గుణ తెఱుంగుదు | మాతాల్ని వితప్పజీవై న హాధవమాక్కు
భాజితున్న సేతశు హితసు | భాజితున్న గడ యాదనాఘ్�యుదయకర హృదయా.

ప్రతి యని వారితో దితభ్విర్యము కని యాతండు కొనియాడిన.

అ తట్ట నందచంబిలిచి యూదు పడుండు కుమారిగొన్న వాచ

ಕೆತ್ತಬೇವುದ್ದಿ ಪೇರು ಕುಲಮೆಯ್ಯ್ಯಾ ಕಿ ಮೋನೆಲಪೆಡಿರ್ಯ್ಯೂಕ್ಟಿ ಯಾ

వింతయుం గాంచిరమ నుచు పెట్టునెపంపినుం గుభ్రకార గే

పుంతమ్ముడ్జేరి వేసెడెలినీ యూతు ఉడుగమ్మాలి తండ్రికిట్టను ॥

శా॥ వాతయ్యిదఱుఁ గృష్ణఁగూడి ఘుటుక్కు ద్వ్యాపాశ్చత్తులై తొక్కు వ్యు
ద్భారత్తుంబునకుం బ్రిచొమమిడి రఁష్టు ఘూసుర్ క్రేణిశిక్షి
గౌరాగుండఁనపం జత్తద్విన్యజులు భీతుఁజె త్తితే సేద్దు ఇఁ
దా శేల్లు ఇఁ ఘుజియుఁచి కూరిప్రిశ ఘటు ఇఁ ద గ్రాజుజిసాంఁతుత్తై.

క॥ గోత్రామరులో తుత్రియఁప్రత్తులొ కావలయు నల్ల ఘూసుర్ క్షిఘుల్
ధ్యాత్రీశ యితరజ్ఞాతి చాపితులుగా దుక్కిమూపదేఖలుఁచూడణ.

సీ॥ ఇష్టపురూరాజునా లితమెన్నుని ఘచ్చెకంటికాబిన్యాలవంటుకంబు
పశ్చైరంబిసులో సే పామపత్యము చేయు కతికికాంఱండజి కడబుకుదుపు
చెంగలయ్యిపరిశయ్య నంగ మెత్తుటుకులుక్కు బిభ్యోకరాశికాదబ్బుపాస్ప
మఱులయొడ్డాఁ బమర్పిన బరువెన్ను కస్సెకాయార్ప్యఱ కాళ్ళుమోపు
చూతురే విధియఁచేయవడని కాప్రుకము విలోకించి పాంచాలిప్రాపుగాంచి
సంచబించెను మూమకస్సాంతుష్టిధి। చెలువభాగ్యంబు చేవరచిత్తమధిప.

శా॥ అంచుంబల్పుఁ బురోహితుంబిలిచి జాత్యుష్ట విచారించి ర
మ్ముంచుంబలిప్రైన ధర్తజంగని యతం దొశ్చర్యచర్యత్తు తచే
యాంచద్రూప మెత్తింగివచ్చి ప్రుపదక్కొఁధ్యతులోఁ జిప్పిన ఇఁ
జంచద్వింబు రథంబు శేర్వణచి ధృష్టఫ్యమ్ముఁ వోడ్డెన్నున ఇఁ.

ఉ॥ ఆతండు తీవ్రయత్తుమన నచ్చుటికేగి పరేతరాటునూ
జూతుఁఁగాంచి యూస్సుప్రండోసంగు సపర్యలకుబ్బి ప్రాపు ద
క్కుతలనేత రమ్మనిన చందముఁ జిప్పిన మాత్స్యభామిని
భారీతృపరీటుఁకై నగరిపజ్జుకువచ్చె రథాధిరూధుంకై.

మ॥ అలఘుప్రాస శరాసధారుల యుగవ్యాయామ బాహయగా
ర్గభుశ్శ- లోహకవాటుగా ధ్యాతర వతుఁపీరపై శాశ్వత్తు ని
ర్ముల రేఖాఘనములక్క ఘునాంగ సుమమావూర్తాండులుఁ బాండక కే
యులఁ బాంచాలుఁడు ఘూది బాహుజులేయం ఘూహించె నేతేరఁగఁక్క.
చనుచెంచి యిటులు కుంతీతనయులు తనయొద్ద రాజతనుబోచత పీ
రిని నిశ్శుంకతుఁ గూర్చుంఫినవారికి ప్రుపదుఁడిట్లునియొఁ బ్రియమెసంగఁక్క.

ా॥ అయ్యా మీరలు బాడబాగ్రాణలొ బాహజన్మతో ప్రోపిషిక్క
దియ్యంబోడి వరింపఁగా వసుధకే తేజోచు నాదిత్యులో
మీయూరం గులగోత్రముల్ తెవియ కిమీనాఁచే సుక్యాపామేఁ
జేయంబోలనటున్నుఁ కొండుతనయు జేప్పుండు తాసిట్లుఁకుఇ.

- పయ్యుచుకంతి ధర్మజుడచే నిత్యేడగిన్న సుహృత్తమాభిపుం
ఛియ్యున యింద్రమానుఁ డలయుద్ధయు మాట్రికొమాట్టు మున్నుమా
యయ్యును చూండురాజునుగ నారసినాఁడవె యిచ్చిమాకతల్
ఓయ్యునులియ్యుచూస్తా సునేఁలో తలంపుఁడుమాటులేఁకికెఁ.
అనిచుపినిఁడెఁశులుప సుఫాగనిచినికిన యట్టుతైనఁ గాంపిల్చిథుం
డముమేండలపారి కిషారింఁచెను హారిశారియనుచు వారిసేమము గనుచు.
ఉక్కుయిబుడక్కు నొక్కురుఁ | జీక్కుక యిక్కుంతిలోడుబేటి చేటులీ
చిక్కునకని ధర్మజుఁచే | నక్కుధశిని సిండచేసె నక్కురురాజుక్క.
శుఖచుచునతము సైఫిథా | వాఁఁి బచీరుని తనూజున్ని తిఁశుణ
ఖాచించి కొన్నినాశ్చకు | రాజున్నయు కొలున ధర్మరాజునక్కనిఁచు.
ఎఖంచులనండనుఁచే | రేఖాఖనిక్కన్నకాణ్ణ రేఖాసిటులు
చేఫుఁఖామజికెఁ బిఁ! ద్వైఁడంఁడుఁచె మేండవలవిఁయొగడు.
నాచాషవరము | స్వయంవరానులభుబుర్జు వర్జ శీయ ను
ప్రి గ్రియాత్కు జాత సజ్జుమండం సౌక్రియానునాఁడను
వయోధికుండనేసు వాయునండనుండటుండనఁగా
నయు క్రమింద్రభూవివాహమంచుధర్మరూపాసు.
ఇను గ్రువుడక్కుబులు పురుతైనఁ జోడి
యూడుడన సేశురనును గల్మాంమాకు
మత్తుఁడపే నూత్యువాక్యంబు కులగు
మాక్కియును స్థిటిఁడమాకు నుచితమగున.
ఒహంభార్యలుక్కురుసికి | స్వహంబగుఁ పెక్కుమగలు స్వాగ్రామికులు
కిపెతుబగునా యచియే | మహిలా లేదనుచు ప్రుపదవప్పినఁ | కులగు
పరిచి శాకిక వైదికప్రకటు ధర్మ | తత్త్విమిండశు ధర్మనఁనుఁచు
సీనుముకుతపుఁడెల్లి యింపునుఁపతి | యును విచారింతముని చిత్తమునుఁచు
ప్రొపునుఁమాక్కు పురికింటిపసిబిడ్డ భరతాన్వయ్యుపుఁచునగును
ప్రొపుబ్బుపుంబులుఁబడి చిక్కువీర్పిగాయడాపిపురాణపుఁచు | కులగు
రాచవాపన చివ్వురవ్వుముమ్మునుమండు వకయోగి వరకాఁడఁచు | కులగు
తోలుకాఱుమెగులు క్రొండశుమేనిమిటారి యటిపిసంగ పురాణపుఁచు | కులగు
కేలుకేండమ్ము దండంపుఁగోలవాఁడు
నములకట్టిబుదుసుక్కణ్ణనర్సిర్ము

లోపబర పరాయణఁడు బాదరాయణండు

కరుణాజనుచెంచె బాండవాగ్రజునికడకు.

గీ॥ జిల్లుచనుచెంచు మనికెమరేగిమెర్కిక్తి। థర్మతనయాదులర్థ గ్రసాద్వంబుచ్ఛి
రత్నుపీతిక నిలుపువారలను గుశలి మరసియున్నంత ద్రువమట్టుయొమున్ని.
చ॥ పలుకుళిలాతురం బుచితభాషణుఁ ఛీయమనందనుండు నేఁ

డిలసతి సేవురుం బరిణయించెదమంచువచించె మజ్జగి

బల నడవ శైలుపగుపు పోఁడలు కీటిటువంటివర్తనం

బిలఁ గలచేని తెల్పుఁడన రిట్లును థర్మజుఁడందబున్నినా.

క॥ నగవునకుంగలైనంఁ దగులునె మామకరసజ్జఁదప్పంబులకుల్

తగిఫిమాకేగురకుం | జగురాకుపబోడిఁ బెండ్లిచేయటయొప్పుక్క.

క॥ మును గౌతమబుజికన్యకా | తనమ తపోగతివరించే దగసేద్దురన

ట్లునె దాక్షాయజియను ముని | తనుథువతూ ఘార్యుయయ్యై దశపురుషులక్క.

క॥ గురువులలో జనయుత్రియై | పరమంబగు గురువు జననిథామణమె నిజం

బరయ వృథనేయరాదన | ననవరునకు ననియొ ద్రుపదనందనుడంత్క.

శా॥ సత్యముగాఁగ థర్మమిచారమచేయ నశక్కుమేరిక్కి

సిత్యవిధిజ్ఞఁడార్యగణసియుఁడుగానఁ ల్రిలోకవంయ్యుఁడ్జి

స్తాత్యవ చేయడైయన వచస్సిపివంక తథ్యంబటున్న నా

ప్రత్యవత్తంస మామ్రుపదరాణ్ణుఁ కిట్లును నప్పుడొప్పుగ్గ.

ఁ॥ కుంపియ సేలతప్పఁబులక్క | యమనందనువాక్కుమేల యొ

క్కింతయుఁజుల్పున్నా జగతి రిధతిస్తుదియు దేవతావరం

చింతెకుమారి సేవురకు సిమ్మివిదైవకృతంబటుంచునే

కొంతగృహంబుచేరి యుతిషోనము జెప్పుఁడొడంకే నత్తతీక్క.

గీ॥ తొల్లినాలాయనియనంగ దొరయనినింద్ర | సేనసతియస్తిదర్శావాహికప్ప

తనునిఁడిఁగుపురోగి వకొగుల్చువుధుఁ | దగభ్రాజీంచుఁ దముచ్చిప్ప మొగిథుజించు.

గీ॥ అంతసాకునాఁడు దిర్చులస్వాంతమకొని | మకొచ్చిథుజియింపుఁ చాత్రులో ప్రేమమ్మి పడినమది సీసుడొచక కడకుఁడిగిచి | వైది థుజియించె నప్పుతిప్రతలతల్లి.

క॥ థుజియింసఁగఁ గనుఁగొని ముని | సిజభ్రత్తికిమెచ్చి యెద్దికీపుంబో

గజగామినియుఁచైదగుగొముల్ జగముల్ సుతీంపనస్నుఁద్దియపలికే.

గీ॥ నాథ సీయందు భోగేచ్చ నాకుఁగలము | పేయురూపాకృతులు సూప కిఁశుచాసుపుంపద స్థాంపువార్మాసుఁగఁ గోర్కిఁ | దీపుకుఁజర్వకేళి సీసేచ్చుకలిమి.

ప్రశ్నకూనండకరంబథః కృతసరబ్రిష్టాం బసారీకృతః
జ్వరప్రాణిష్టవ మాహ్యతద్రవిం చంచల్లాభలాభంబు శం
రక్తార్థాస్విము సర్వోష్టతమునేకపాణిపాణికము
ప్రకండవ్యోష్టింజీయదిదీయే సుమిత్రపుమాత్మైశ్వరా.
పూచయేశువిందుకొగిసి ! వదలని మదవతికివయసు వారీలమరితిరా
ప్రశ్నపుసులేని ముదితయా ముదియటయొంతయ్య ఏకలకునికులపిలకా.
ప్రశ్నప్రశ్నచేతసేతయిదుగ్భ్య నభాంకముకు
సిద్ధప్రమోహికెంపు జిగినిచ్ఛలపుం గుతికంటు కెంపుస్థాం
ప్రశ్నముచూచి చూక్కు ముకురానభాగ్యము భాగ్యమొక్కెడణ
సుద్దియపాస్పాంచై సవరిమోమిడి లైశ్చుటు లేచిభాగ్యముల్ .
ప్రశ్నాముని నాటాయసి కనువగునని ర్యేసురూపులంది సహస్రాం
ఫస్తి లేచుపయింజసినసి విసువాంకంగ్రుంకి పేరువిహారణరఘుండై.
ప్రశ్నాండు ప్రీచించుశకుషేషుదితచారుతరసుమేరునమేరు తరుతటముల
స్వాకప్రోధురతిసుఖు ఏకలిగ్రమచ్ఛాయ మలయాద్రి వలయాద్రి మహితగుహల
స్వాకశేషికారించు సీతతాలయోత్తాల పొమసైల సుమసాలసువయముల
స్వాకప్రూఢుం సుఖియించు శక్షిష్టాంచులచూతకలహిత కలథ్యాత కుథరతటుల
సాములతీర గంథమండరాచల పట్టిరి।
కుపుంజ కెటుపిచ్చుట్టాకంఁజ కుటిలనిటీలల
జ్యుటిలిసులూంజకుఁడు సటత్పుటికిల చికుర
ముకరముభీంగామ సంగ్రామమనఁ గరంచే.
గీ గహసబహుషింఘర గుప్తేకటుకటుతటులి | నిటులపూడ్రుత్రయ్యాని యయ్యంద్రునేసఁ
గూడికొని పెక్కుపేశేండు క్రీడుపలికి | యంతసంత్పుండగును బ్రిహత్తుప్యముండే.
కా పతియేరినతతి గ్రాంగిసి | సతిచేంగినవలపుతోడ జాతినప్రీడణ
బుతియోగకు రతిభోగము | హితరాగము లేనిదాని కీట్లనివగచుణ్ణ.
సా | మాద్రాల్యానత వాలభిల్యసత్తైర్కృల్యా యహల్యాధరాం!
శద్దుల్యాకృతి దానదుతతరవాక్పత్తాయింప్యుంసేవారతా
త్వ్యాధాపథునోపగుంపాన కళ్ళండ రాపునుకూలఁ నిశా
షిద్దాంశుత్తురముద్దర ప్రహరణాచ్ఛిన్నాంగఁగాపింతురే.
పు పుష్టించాసిన వానిమోముఁగను నప్పాపొత్తుఁడు స్పేసటిక్క
మిడిమధ్యాహ్నము ఔన్ముదలువానిన్నిన్నమండోక

- ప్పుడు రామస్తురణంబు చేయనియసభ్యుడున్న బోనున్న య
జ్ఞపుండుణ్ణ గస్పడండెత్తు దృష్టికనవా గన్నెని సంక్రందనా.
చ। చందురుండంత స్నేముగము చందమువాండని లోకులాడుటల్
వించునుగాని చూచుటయు లేదెటువంటిదోయాస వూని సం
క్రందన డెండమాపక మొకం బొకఱుంచుకయై త్తి సేఁడురా
కేందునిఁ జూడఁగామలనే సెటివి కగ్గాననున్న దానఫో.
- డ॥ వింతకవుంగిలింతల నవీన గళ్ళుని యొచ్చరింతల్
దంతనఖతతంబుల నితాగత కచాకచ్చెరుచిణ్ణ శచ్చ
కూంతవన్నిశిశాపత శశికాంత ఇలూతల కంతుకేళ్లిగి
లింతలు గొల్పునాటితగు లే మనుయైదు సేమినేఱుదుకు.
క॥ ఇపవసుమునిషై కమిషై ! తపస్సినై యునికిఁగనితో తాపనులాక
వ్యిషమాయని కృపమాయని | జపిరాయని పెదకి మదనశరంభాధితయై.
ఉ॥ ఇంచుకళ్ళిపువింటివదయిలఁగఁజేసి గుణంబుచేతఁ చా
టించిలకోరి వాసనగడించి పట్టానికి తెక్కుచాలు గ
లించితినం చయోసువిటిక్కు మదిలేని ఖయవ్యాధిల్లో సుమ
ట్టాచేచు కన్న నారలకు రెండుదలంతు రె ఘావసంఖనా.
ఊ॥ కేవలగైషువుప్రథన కేళిమెయిలుయుస్తాగ్రగణ్యలం
గామక నొంపఁగామలయుఁగాక యకారణణైర మబ్బుకే
భావరకంఠుల్ల దలిరుఁగ తులఁ గుత్తుకఁగోసు సెత్తుమల్
దార్పిపెదువాఁడపిపు నొకరట్టిచిబంటువె సూససాయకా.
క॥ గాంగేయాంగులవిలుపీఁ | కపగొని తెరవాటు గొట్టఁగాఁ గడసేఁడ్రో
యఁగఁఫావఫువనకున నొక | భంగి : దొరకై తిప్పిపు ప్రమ్యవుడఁపై.
క॥ ఉదుపచి సీమఘ్యుఁపి చేబులు | దడిపాఁతుక్కు గొంతుగోయు తగపెత్తిఁగిలవో
కడుపైత్తుసు తిలెరాకులఁ | ఒడతులమెడగోసెదిపు చాపుకె మదనా.
క। రూపైత్తుపెటులనోయి సిశాపతి నోస్తాకరుండవు జైవాత్మకతల్
చూపేసరాయువను నా | లాపము గ్రుతు నిజకులయై లలనామఁికిణ్ణ.
క॥ సోముండనంథకపై నాపఁ మృగలాంఖనుండననియు నంభోజమభీ
స్తోమకుపైచయకాలో | ద్దా మతఃగనిపించెదిపు ధవళమయుఖ్యా.
గ॥ విమముగ్రక్కుంగఁజ్ఞజూచెడవేసశిథి | సీథుజంగుండనంచుసో సీరజారి
యైసహారిపొయగాక సీయాటలీడ | నగునై యండశరాజ యూనాంగణమున.

౨. కేళిం దాచుకొనవో పుస్తిలు స్నేహితుడయాడలేదో నిను ద్విజరాజు
చేపకె బలుకు గోకా భైటుక షాటువ కిరాటుకేసరిలి తశ్శి.

౩. స్తాయింసుగ్గుభు రావుకస్పుడుది నముంబైన మధ్యాహ్నా సం
ఖ్యాయోగం బూకయింత లేడెకద ప్రాతస్నంఘ్యకుండ సింధువు—
డాయంబోయి మనింగి నైటుఁ గనుపట్టింగానమేమీ తమీ
శాయాస స్నియముంబులేమ ద్విజరాజుయ్యంబు సీకర్లు మే.

౪. క్రామికళ్ళాణముండు చవక్కిబొపు మారుఁడు గుమతల్పుగుండు పురాపోరక ర్త
పుఫుసితానుగుండని నిన్ను మనుజు లాండి కొనరె పంచనవోపాతకుండశు వందు.

౫. గాటుపుం జనుహోయి నాథికుహాగీక ప్రేమారువుల్ సీకయో

పాటీరాగమ్ము పంకజాకరమ్ము రుభూకేళి కాంతారమ్ము
చాటుంకి స్వభిరామ గాత్రములైపై ధాటిసమాటికముల్
పాటింపుండగవొనె మందసపనా పోటుల్చైజ్జీవనా.

౬. కోకసప మృగీలామ కోతీకొనమీరమూ
తేకు పడచెనిమ్ము కలువతేనిచానమీరమూ
ఫీకుఁ గొమ్ముయంగమింతె నిత్యవాస మీరమూ
మాకు తిన్నుచిచెనేల మలయగిరి సమీరమూ.

౭. అసుచు రక్షభోగమలు దృష్టిగుసక తన శారీరముంతట రోసి పరిత్యజించి
కాంచిరాజును ముఖికిం జక్కుగ జనించి। పెక్కువర్షంబు లయ్యింటుఁ దెరుగుచుండి—
౮. జక్కుపుంయిలోసి వనిచక్కటికిం జని కంజాంత్ర యా

రిక్కులురాయగి దలభరించిన వేల్చు గుటెంచి గిష్టు పెం
ఇక్కుఁ దవంబుచేయ యమ హేతి మదా ప్రస్తుతి సురేశ్వరాఖ్యినుల్
చూక్కి సిజాంకజప్రమద సువ్యుసిరంత భూహాపతరా త్రికేణ.

౯. ఒకకాలంబు జతూనిలాశపమచే నొండొక్కుకొలంబు దా
నొక పాదాంబులువాంబు నిల్పికులతో నొక్కుక్కుకొలంబు పు
చక్కుశాస్త్రపుతర భాగసంభ్రమలతోఁ జంపుదాననావకూళి పక్క
క్రీక మత్యగ్ర తపంబుచేసే జనతాకైర్తుల్ ప్రవర్తిల్లఁగే—
౧. చేరాచగేడంగి రేకుక్కొవైదతోడ పెట్టుకన్ జీగురు బాట్టుతోడ
రవంపుఁచుమ్ము మత్తులకంటసితోడ మెడకపుకస్తూరి జెడఁగుతోడ
తియ్యువిల్ దొర బాది తెలిగండపొడితోడ గామ్పుఁదిండి పసిండికడెముతోడ
పులితోలు చిఱుతప్పచ్చి పచ్చడముతోడ సునుపుప్పుడొకాలి మువ్వుతోడ

కత్తపాలికతోడ మహాత్కారోరు । రూతుతాదీతుతోడఁ బద్ధుతేతోడ
శైతుణేయండగుచు నిటులూతుండబలు । కత్తయుతువుకపుదు ప్రత్యుషువుయ్యె.
క॥ ఇంటులుప్రసన్నండై ధూఅర్జుటి వేండుము వరమట్టన్న సతిపతిదాసం
బిటు ఘుటియింటు మటం యం । బిటువాచాప్రాథి సేనుమాఱులు పలికే.
క॥ పలికెన కలికింగసుఁగోని । యథికాంబకుఁ డిట్టులగ్గియె నై మగురం భ
ర్తల వరియంచేచు నిజ సేమాజలజాటీ యింక నొక్కుజన్మమనంయే.
వ॥ అనిన విని వినతత్యై వనిత యవనీతలంబున నొక్కుసతీకిఁ దెక్కుండ్రు మగలుఁ
యనుచితం బగుఁగావున సే నొల్లనన నల్లన గిరిజావల్ల భుం డిట్టులియె నావార్
బున సేశ్వరు పురుషులపు ధర్తు మెడయుండుపట్టుగా వరంబి జ్ఞతి మెట్టుక్కియ్యు
సన్నఁతాంగి యంగికరించి యేశ్వర వరులంయుఁ బ్రిష్టేక రత్యనుభువంబును గొహు
విభవబును బతికుప్రూపా మనీపా విసేష కామభోగేచ్చు సే భాగ్య భాగ్యంయు
బ్రిసాదింప వలయునన దాన్ఫికోలిసవరంబిచ్చి గంగాతరగిణి తీరంబునున్న యు
ఖండలు నాయండకుఁ దోష్కు సీరమ్ముసిన నక్కుపులి యట్లుకాకయని కోకిలాఁ
పినాకపాణికిం బ్రిణిపిల్లి యాత్మణంబ చని సహస్రాంతుం గంగాతో కౌతిండ
చుండె నటు దండధరుం డసిమిసారణ్యంబున సత్రయాగంబు గావిచటండె
నూనవులు సుఖిసేవుతైన మహిమకు సహింపక శతమానుఖు సంఘంబు వట్టులు
సమ్మఖింయునకుఁ జసి దేవామర్యు లమర్యులయున మానును వామకి సంతరం కెక్కి
యని తపాతపావిన దేవతలకుఁ చితామహం డిట్టులియె జనునితేజంబును పీ
తేషంబునుంజేరి యేశ్వరురాజుతై జనించివారయ్యులతకుచేతకు శేషువగుమరగిసః
బుమసాత సహితంబుగా బృందారకబృందబు కుందాకినీతిరంబు చేరువపుడ
తత్తుటిపీమధ్యంబున నొక్కు యఱుమధ్యామఃపి మన్మాపంబు నిలపోప కయ్యచ
రంబున.

మ॥ కుఢారానర్దశ వృష్టివోతె వలిచస్తుబ్బుఁ దృగంబుల్వడు
విధుచించానన యేచ్చుఁ దత్తుమవతి వేల్లత్తుయోజోల్లల
స్నేధపాన ప్రథమాన మడ్చురం నానాంశుంక్రియా హంక్రియా
మధురేచ్యాస గుడొంకగితలహరి మంద్రద్రుతిచ్ఛాథిపుడ.
క॥ అస్త్రులపేశి యేట్టినఁ గస్త్రుశ్శున్నియును గసకకమలములయ్యుఁ
శన్నులు తామరలుంబతె నున్నవనం గూడుఁ చెట్టు లున్నయ్యలకుఁ.
క॥ అచ్చేలికస్త్రీశ్శు సువార్షోచ్చ సకోజోచ్చయంబు లుదయంమటకుఁ
విచ్చులవిడి నచ్చేరువడి । యచ్చేడియఁగని వియశ్శురాథితుఁ తనియ్యు.

తృతీయా త్వానమ.

గులూ మేలాయేడైదా పిలాగున వచ్చు కేమి యెవ్వుతె వనది
 క్రూలక నాశెఱ కెఱగుపజాలిన నాచెంటు నింతఁఁకు డహ్తు చియ్యె.
 వా కట్టురఘ్వున నమ్మిఫుఫుండు గుగువ పిలుండన చనిచని.
 కు సమిచంగాంచె ద్రిగ్రమమఖ్యిండు వారుణావేషభాషణ్ణు
 మండిరకథరా కథకమందిర మధ్యితిద్దల్ని మంద పో
 రుపర సీలకందర ధురంధర సీంధురమైర పీత వా
 సేంధుక్షాకలాపు హ్యాద్యేస్వరితో డణు నె త్తమాడఁగ్గె.
 వా కాంచివరుణండు కాగడుఎంచిపల్లికె వల్ని నాబలంచెఱిగియు నీ
 కాంచన పీకిపై వా ప్రించి చలించవు నమస్తరించ వయారే.
 కు కమ్ములుపేముచెయిగురుక్కెదువు వజ్రము రాజ్యమంచిమూ
 యిచ్చికెక్కు డక్కు-జిపు టూజియుఁ గొండలతోడి దీగియుఁ
 ముస్సె సువ్వుశాఖి గజమంజిశ్రదంతి సురత్త భట్టాలి నా
 కస్సుగల్లాడె యొక్కఁడు మహాత్ముఁ డహంక్కపి నీకు సప్పామే.
 వా ఆసిన్నారుగుడు కాద్రవితు సహాస్మాత్తు స్నేరీక్షించి యె
 య్యుప జెయ్యంయు నె త్తమాడఁగమదీయ ప్రేడవారించే నీ
 తస్సియుగ్గాలి పటితెప్పునిఁడ డత్స్-నాయ్ కరస్సుర్ఘనం
 బున ధార్మింబడి చేపుడక్కిసును శంఖుం డింప్రుతో గిట్లున్ను.
 వా ఆఖిండలా యిఖండ లాఘువాలాపంచులం గోపంబుపుట్టించితి దిట్లుపేని గట్టితనం
 దెప్పడ నిప్పుర్వతిభిరంబుఁ చెరుకుమన్ను మొదటియెఱుకు నానపీం దా నతిత్యుపిత
 గతి భిరంబంటి మార్తాడ చండకిరణంబులు రెండుభిధంబులై యుండుటుంబేసి
 యాత్మ సుమానుల సలురుంజూచి దేయోలాక్కో యి క్లేను సేనువిధంబులయితినం
 చస్సుకురుపటియున్న వియుచ్చరవరులగాంచిపంచమఖుండు మనుజయోనిఁ బుట్టుం
 డనిపంచే వాము కై వస్తుత్వస్తుసనపాంక శాసనాస్తిసులు తపకు నాధారవర్ధులుగా
 థర్పజ భీమార్ఘున నకులసుపాంచెతులనఁ బుట్టికి మటియుఁ జపర్ముళు ప్రోథితుండైన
 యయ్యపు సీతాసిత కచద్వయంబులు బలభద్రకృష్ణులై దేవతాపింతారంబుద్ధువీంచిరి
 వారిఁ వాసుదేశుండు సహయండయ్యు నయ్యంప్రులకు సేకపత్తిగాఁ దపంచాచ
 రించి త్రిమూర్తియైన పాంచాలి పౌయాముకుండంబునఁ బుట్టెనని చెప్పే నమ్మిపేని
 యిప్పుస్యుల శూర్పకాయంబులు చూడుమని మని దివ్యద్వాష్టియిచ్చి చూపిన రమ
 సేయమికెండల గండవండల నకొల్లితటుమటిత పటటక మకుటహారిదశ్వు తై శ్వా
 సర వర్ణ వర్ణసీయదేహుల నాజానుచాహుల ధీనుల సేవురను వారికిడగిన సొండ

ర్యా భుర్యంబును నశ్రార్వతపంబు చేసిన యక్కన్య పూర్వదేహంబునుం జ్ఞానయన్యతు బందియన్న యన్న రపతింగూర్చి యిత్తిచిశేషంబులు తొల్లియంగఁశ్చ
దైవాధిషితం చిది పాండవులకేవురకుం చౌథిగ్రహంబు చేయింపున్ని యెశ్వరు
బజిచి యుధిష్ఠిరస్మిపంబునకు వచ్చి క్రష్ణదైవశాయనుం డిట్టున్నె.

క॥ లోకో త్రైదినమిది రజాసీకాంతుండు సేండు రోషించియు క్రంక్త
మీ కనుకూలత నున్నాఁ దాకస్యక వరుసఁ కెండియాడుండు మీరల్.

క॥ అని యానతిచి చనియొఁ బునిమాఁ పృథివ్యాతమాత్రమునోజుల్
పనిఁబూనిరి పాంచాలీఁ వనబాయతలోచనా వివాహెంత్యుక్తులై.

సా॥ కొపేరి లహారిపరిత కీమరుక్కా సారవా సాదరా
సాపేరి మఱురాగ భూగ్రపీణిఁఁ భూసంగీత భంగీగతా
కొపేరిస్తిత పల్లవిసుదృశ రంగవల్లి వల్లభా
భూపేరి భవహింటియామయ సమభ్యంచ ద్విమానాంతరా.

క॥ సత్తీకృత పత్రీశ్వరా సత్తీకృత జలభిదర్శ శోఘకశయ్యా
సుప్తా సత్తుప్రాకా శాప్తాయ హాస్తకేసల యస్తితమలయా.

భుజంగ ప్రయాతము॥ తృఛావ రచగి నామిభూవిషారి
ఘృఛావ ర్తనాప్తా శమీశానగోప్తా
ఘఛాన ర్తనాలాప శ్యాఘామాగ్రతలాప
ప్రఛావ ర్త దాసాధిపధ్వాంతవాసా.

గిణ్యా ఇని శ్రీమద్రామభుద్ర భజనమ్మద్ర కశిష్టుభుద్ర కొద్రాపేయాధివ వరుసము
గత సరసనారస్వతలహారిపరిపాక కాశమాని ప్రబోధమిథకపి సాంప్రద్యోజు
పొత్ర రామలింగ భుట్టుపుత్ర కండిన్యగోత్ర భాగధేయమూర్తి ప్రణీతంస్తుః
పాంచాలీపరిణయంబును మహాప్రసబంధంబునంబు దృతీయాశ్వాసము.

పాంచాలీపరిణయము.

చతుర్థాశ్వసము.

- క. త్రీవంగ్సిలయపాశి మిశేరంగద్వయలయ విజిభనికృతోదస్య
త్రాంగ విలయగులా సటు | నారంగన్మలయ సవ్యానగజ్ఞిలయూ.
ప. ఆవధంబ్రహు జనమేజయునకు తై శంపాయనుండిట్లినొ.
క. ఘునఫసిఖణోగణ ఘ్యుఃశి | కనకాంబర కాయమానగిణాచ్ఛ్రములానీ
మునుపంచి పురముగాందిది | యగ్నిపిపచినపార్ష దాలయము గ్రామిపాం.
ప. ఇగురుల లోరణంబులును జీలుగుంచుచ్యు లనంపెకంబముల్
ప్రాడచ్చుఁగుచ్యు లద్దుములు ఒంగరుప్రాం తదుకూలబొలముల్
మొగ్రామిరుల్ సరుల్ సవరముల్ ధ్వజముల్ గజ్ఞిన్మంటున్
యగ నగసీగ్రహంబు లడురుఁ రథముల్ కయిసేయుకై వడిక.
క. మేమలుతిమయుఁజు మీఁచులం డెక్కిన డెక్కియుబులా
గారుడరత్నతోరణ థగద్ధగలూ తెలిగచ్చుమచ్చు లా
శేంమిటూరి కత్తియలు పెట్టిన కు తైప్ర ప్రుగ్గసీగ్గు లా
యూరతినాశిప్రాంత పనులంగడి ముంగిఖులాపురంచునక.
క. ప్రుంజల్లి యు సవరము | కట్టూశిమెఱుంగు నూత్కికపుంచిఁరణమే
పుట్టునుఁ డెలిప్రుటుము మేల్కుట్టాకటిం బట్టుఁమునుఁ గనమెట్టి సెన్నా
క. చొగావి కట్టుగట్టుని | ముగిలి ను తైప్ర ప్రుగ్గముంపునకసాపల్
బుగమ చిత్తమవెత్తుని | యంగణముంగానమెంమ నప్పురమునక.
క. గ్రామిణ ఘుటుమాన కటుకాయమానంబు దగ్గీముఖాక్షరి తత్త వృత్తిన
చిత్తికాలంక్రియా భృత్యైభృత్యై శేఁశి భృత్తికాజన గళత్యాంపుగ్గులు
సటుకారజిక వథూనతినందదధికారి యూర్తసిన్యనమూంగులాజ సిహూర
ఫోమవగ్గోధూమ మూమథురట్టంబు బచులశర్కరతైలప్రాపుగ్గుర్ద
ఘుస్రుఘుటికాఘుటితటి ఘుటితరజని | వేఖన పురోహితాప్ర్యాన లిఖ గా
ధావనాయాత యాతవదత్తుదాతి | పెల్లుల్లాదచెల్లునస్సు డెంప్లుల్లిన
క. అంతటుపుఁఁ దంతిపుర | కాంతలం గుంకుమసినూఁబు కట్టూవిర్పు
మిత్తగ సఱుంగులిండుడని | కుంతీనందనులం డెండ్లుకొములం జీనిక.
క. బోధుగఁగూడి ప్రోడగమి చూక్కిపడఁ థవశంబు జైరవిం

చాడిని బాడిరిద్దఱుజపా కుసుమాధర లాధరాధినా

ధోడుకళత్రసేత్ర యుగలోత్వలముల్చికర్మిల్ల వల్లి

కౌడవరాళిషై కలకంరగలోద్వ్య దసరథభ్యనై.

మ॥ అలరుంబోండులుగూడి ధర్మజ్ఞనేపణ్ణేశ్వరోజాణసే

తలయంటుం జగుదీభు భీమునితలు దైయంబిడస్త్రువు పా

టలగంధియిటురము కృత్రిమిశరసంట్రు పీరు మాప్రికుమా

చుల కభ్యంగముసేయిండంచు కయిసేమ్మల్చ్యపి రేర్పాటుగై.

మ॥ అలకల్విపిపి చిట్టుక్కునం గొసరుడౌయంగుస్త్రునపతం జల్లు

గలయన్నాన్నియ వెట్టుటల్ వలయి సిక్క్యాంబు రానంటుటల్

స్థాలయై దుష్ట్యుటులుండగా నడుమనాసుభ్యారికర స్పర్శమే

కళయంచైండలయంటుటింతయు సెఱుంగంజాల రప్పాండవుల్.

చ॥ ఆటుకలిపెట్టే నొక్క కుటిలాలక సీలకచావతగసకం

ఇటుకలితాంయిశ్వల్ మణిమ యంబుతంబుగ వంచేసోర్చు ను

పుటుమొక హట్టురాంగి నుమవాటుపుం జెస్సె రులంటుంజై పై నం

తటం దడియె తై నోర్తు వనితామణియుక తిఖ్యవైచైవైభరిం.

క॥ వడివేఱుపేణ శిరసులు గడిగి జెడంగయిరికుంతికాంచిన కొడుకుల్ వెడవింకి జోమమెరవడిం | గడిగిన నారాచపంచకంబోయనఁగై.

శీ॥ అరచ్చుల్ పైగట్టు సపరంగికెట్టుపు సునుకట్టుఁగనివెన్నుఁడనుకరింప తీక్కేన సైలవడకతిరుమణి పొనుఫ్యుటిచూచి యను కృత్రిమి చూక్కిపచుంగ సిగముంది విరవాచి చేర్చుక్కుపునగాంచి మరివసుతుడు కొంతమయలకొనఁగ స్థాన్యుల యమర్చికల్ స్థారిచికిరిక్కించి కలవానిసుతుడింత కన్నుప్రేయ పాంచజన్య భుజపార్ణిణ పాచకంబు | త్యాగశేఖర్మపంచకం బసుచూణ చూశపువక మున్నిద్ర భద్రసేది | పంచకరుచెంచే బాండవపంచకంబు.

మ॥ ఆసుమయంయన.

చ॥ సిటలతటిం శభాతుతలు సిల్పి చుఢివనలిచ్చి యిష్టుహో

కుటిలకచాశికోమణికిం గొప్పులు సంపెంగ నూసెయంటుఁరే

యటుకలిపెట్టుఁరే జలకమాచ్చి వడిం దడియె త్రి చిక్కుచ్చి

ర్ఘుటుఁగ బసిండికంచె సెరిసోగలుగన్పడ దిద్దరేసెరుల్.

డీ॥ పాటలుపాండుచ్చు గొనబు పాసుటుఁ దీఖిచి కొప్పమర్చుఁరే

పాటలుగంధికిం సిటలపట్టికఁ గస్తురిబొట్టుఁపెట్టుఁరే

కాటుకపీర్పేరే యొరకగన్నడు జెందురుకావిగట్టే చే

గాటుపు గబ్బిగుబ్బ చనుకట్టులు జేర్పుకె హరవల్లురుల్లో

శ్లీ చూగాయెంగా కెంపు పాపటబొట్టులో గోనబుమ తెప్పుగుచ్చు వసితనొసలు

చెలువాయెంగా జంట చెంగావిరికతో సుయలిచ్చు మకరికా స్తున్ఫరంబు

రంగాయెంగా రత్నగశనతోఁగావి చొక్కుస్తుపొవడమకూల కటితటుబు

సలువాయెంగా రణన్మజింపుపురములతో నపరంజీ మశ్చైలా షోంఫ్యుయగచే

యమ్మ యమ్మ కృష్ణగుమ్మ కేసామ్యుమ్మకింతచెమ్మెమ్ములు నలంకపింపసిలువు నూమ

బుక్కినమువచ్చెన్నదీ పాండుసూసు పంచకము భాగ్యిశాచార పడతులారా

మ | ఆను చోవ్వుద్దరుకోపితుండ్రోకండు దౌయంబోయి కీపాటులు

బిశోవ మవ్వుయఁ గొప్పుఁడెట్టుయఁ దుధిస్మిందించుసీయంచు ము

టుఉసింగారము లేంది లగ్గు మిదిగో దాసెఁ మహోగ్రుండు రా

ఖనయో నిస్సు సెఱుంగారా కదలుఁడంచుం బండుగీచెఁవడిఁ.

చ | చిచినుహా లోవనామఁజిని పెండిలితిస్మియఁ జేర్పుమప్పటిఁ

ముసుఁ గొరింయఁడే నొస్సుమం జెఇఁ గించుకవంచిపెట్టుఁడే

చిస్చిసుఁబోక యొయ్యనడపింపుండుంగు మెఱుంగుమ్మెటికల్

మసుకసెక్కుఁ డెచ్చరిక మచ్చికనిల్పుఁడు భాఫ్రపీతికఁ.

గ | చెలందికదబారప్పి సెంతపేరింయఁ | క్రొత్తము తెఱుబుల నివాళి యొత్తరాడే

గారికల్యాంమున్కేమి కంతుఁ గన్నాత్మల్లి ధవళంబు పాడరాదాలతాఁగి.

హ | చెలంచిఁడంబు పసపెట్టుఁశేశలేడే | ధవళమనుమన్న పదన్నాఱ్చుధవళమనుసు

సీప్పునిపంచు పోగమ్మెంబేలచూడఁ | సీగ్గుపడసేల మగవారి చెంతనసుచు.

శా | నీకేవచ్చు సువాలయంధవళ మింటియల్లా సేరేశ్చు కా

రికల్యాంములంచు నించికడ సేంతిఁ విజ్యంభింతువే

పాకిచివ్వటనంచు సిద్ధముసతుల్ | వాక్కోయ్యపవాక్యంయులకు

గాకై ముందలపట్లుం నొడగిరా కల్యాంపేదిస్థలీ.

ఁ | అగుఁ పలోచనల్ పలుకునప్పుడు విప్రులుపొయివేశ మీ

రోయు ఖరండు తెందు సమిథోత్సురమీయవధాని బ్రిహ్మాయు

యర్మములోన యాపనసయన్న వాస్తుములు శారీతమం

పర్మములేయఁము బంచుకొనిరండటు వేల్చుచు ద్రవ్యదమీలీ.

క | మిపొరాస్తే గుచుధకవి | మహికాంపక రాహు కేతు మహిసుతులనుచుక్క

గ్రహియించేఁ ధనము నవా | గ్రహానెపమున విప్రరాజీరాజులచేతఁ.

డ॥ మంగళస్తుతమంగ గరిమంగళలగను సర్వమంగళః*

పొంగ నటుడు, కొఖనికి నంగనకుఁ గళస్తిమంగ కైరా

ట్లుగవచ్చున రి విధుపూర్వ ముఖీకుచుంబు పాత శా

తాంగ భవాస్థిభాసి నభురాంకురముల్ గిలిగింతగొల్పుగాడై.

మ॥ కులుకుండోరపు గచ్ఛిగుబ్బి చనుముక్కుల్ నిక్కిచ్చాక్కుంచుకం

చుట్టి నొక్కింతవక్కావకల్న గౌలుప మించల్న గ్రమున్నదోరూల నీ

రక్కలళోభల్ భుజభూషలం జికెలిదోమం బోర్గిన్నమత్తు ॥१०జలిం

ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ದಲ್ಲಿ ದಗ್ಗಿ ಮಣಿ ಪ್ರಥಾತಾ ಮೂರು ರಾಸೂತಿಕೆ.

గీ॥ ధన్యకన్యక ద్రువడుండు భారవోయి। ధర్మతసయనివేసుక నాథామ్యుడంత నింతిం చూణిగ్రహణము చేయించెనటులి । కడమ సల్పులిచే యథాక్రమముగాయి.

మ॥ ద్విషపముల్ సూటురథంబుట్టు వాయముల్ వెయ్యేనీ దాసీమణుల్

చపలాత్మల్ పదివేషుమం గనకచంచన నైంచకాంచన గృష్ణి

తప్పియొభరణంబు లేన్నియున్కె ద్రవ్యం బపారంబుగాం

గుప్త నొక్కిల్లక్కరి కగ్గి సామ్రాజ్యిగ నొసంగెల్ల మామ యలుండుకుణ్ణు.

మ॥ ఘన పొక్కాన్నను గన్న వారలకిడిం గన్న రె రూకన్న నా

కును బోకన్న నాకన్న మన్నిటులు గోకొమగ్గన్నచో టునుదా

మన ప్రాక్తేన్నచెలంగేఁ గి రీలతికల్ - పాకారితోకంబువెం

టునె ప్రోటోస్టోయమొవ్పునంచు నరులాడంజోచ్చి, రిచార్డ్ గతిక్క.

గీ॥ నాగవల్లి మించే నానామన్ని పున్నాగసేలి తేచు వాగుదీర్చి

త్వాగమెల్లియనచుండక్కువారలూసంగు। నాగవల్లినూత్రమేగజింప.

ప్రశ్నలకు జాబితా విషయంలో విషయానికి సమాచారాన్ని అందించి ఉండి.

భోగుకల్పంగా తునబ్బోవాగమంరేయ | పటువగలుచేసే

వించుటకేల సేడ్రిచట విందనిన్న సుచివల్ పురోపితల్

గ్రోపడటు బ్రజీష్పతి డ్కులు గూర్లు చారులు పింసిపంట

ಇರು ದಗ್ಗಡೆಸ್ವಿಕೆ ಪದವ ಶಿಲಾ-ಕುಲತುಂಡಿಲ ಪ್ರಾಕ್ತಮಂಡಿ

ಇಂದ ಬಹಿರ್ಪ್ರಪ್ರಾ ರಚಿತೆಳೆಬು ಮಣಿಭುವಿತ್ತಾಗೇದಿಕ್ಕೆ.

వంటుయైకించుక చేయుండగట్టబేనా కొ లేదో యచటిసువారం

శిగపికలక్కటు లూకాగడె | యంటునెక్కావించి రీశ్ ఏరాయుతమునక్కు

| పిలువంబోయిన యంగజ్ఞాలతరువుల్ల బీరను ప్రమాదాల్ని తొమిల్న

ప్రమాదం నిరవట్టకుండులు కష్టాల్ హూత్తి గేవెల్పు భూత్

అల్లనే మొప్పెలభోజనపడులకు రాజుల్ వచ్చి రచ్చటికిక.

కరుడైచిని తలాక్రందగు దోవతులు సట్టుకోకలు వెంటం

ప్రాంగం ప్రశ్నలు జతగా। నాయికలంబున్నిపొతానూత్యవద్దల్.

ప్రాంతముల్లో వీచనంబులును జెంబుతో గొప్ప హోప్పకులు

శిక్షయుద్ధం చూపుటానికి దుఃఖం ఉంటే ప్రియులు పోకుండ నామ

గుర్తుపడును కొను విషయాలలో అన్నట్టుంగా నూరాగా

ఇక్కిటాపలునుడంచరా ముపదఫూమీచ్చ ర్త యి లైరాగక్.

క | తెప్పులుగా దొష్టులమరి | దొష్టులకుం జగినయ్యాకు తువినాకులకుం
సైకలు పడ్డిచ్చెంబులు | నప్పారి వుఁడేర, రించె నయ్యెడ్డసెడకుం

కుట్టలైనివెడులుపెంచే నిడివియు న గ్రముల తగులు నిగ్గిగలిగుం

గ్రహిమి గల యనఁటియాకులామెడ్సం జ్ఞా-ఇనుఁగడుపునిండచే భో క్రతుకుణ.

ఇక్కడిన్నా గూర్చి చుండుటలకీ కీర్తి పోస్తులు తేచరంపు ము

ఎక్కువ వంటకాలకణ యోగ్యముమ్కడి తేవుకేమి బూ

మక్కలి టీటునుదియది మూగుల చో టెట్లుమేలటంచు ను

ద్వాక్కుల నక్కలాధికుల వై దికులండగుచోటు నుంచిని.

ಡಿ. ವದ್ವನ್‌ಜ್ಞಾಪಿರಂತ ಚೆಲುವಲ್ ತೆಲಿಯ್-ಗಿರಮ್ಮೆಲ್ಲು ಪಪ್ಪು ಮೆಂ

దొడ్డిన కూరగాయ ఫృతముకైర చక్కెర తేలిడ్డువా

లిడ్డన నానవాటు చలియించని తెచ్చులు మోరుమేరుపై

దిక్కివలంబిరోయనఁగ గేస్తులకష్టు నమ స్తుతాగ్నయముల్.

క। చేతమెతుకంటు కుండక్క। శితాభోగముల వారిచిన యోగిరహస్యా

రా తుమ్మిపూల తెలుపొనోతానియయారె వేండియని వేండిరోగిఎ.

క. రేసులకుండిగిస్తే లా కష్టారియనుగ మెంత కర్మారంజే

శ్రీమన వాసికెక్కినానిస్తులనదీభ్రమలుతంయి సేలఁతుకవంచేట.

ధూర్మలు దిబ్బారీవమ! వార్తకమటుంచు మరీచవద్దన గనుచుండి

గీర్చించిరి తోడిమణధి | గ్వార్తాకమ వృంతకమని వంకాయడగణ |
గీర్చించిరి తోడిమణధి | గ్వార్తాకమ వృంతకమని వంకాయడగణ |

నత వెచునాట్ల నడ్వులు గూర్చి కొయ్య | వఱున్నసాకయ్యను-కృ ఎంబ
కు తీవ్రికమై ఉన్నాడు అన్నాడు | ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ ఏ

କଳକାନ୍ତିମ୍ବୁଦ୍ଧ ମିରିଯମ୍ବାହୋଙ୍କ ବେଲ୍ଲ ମୁଚ୍ଚିଲୀ ଯୁଦ୍ଧପାଇରାଲ୍ଲି ନେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

క॥ ఇడిదగనిన పులుసుకొరియము। గుదుతుుగల వేణివేణి గుమ్మిషిసక్తి బెట్టిదంపురసము గూడఁగఁ బడింతుక వడ్డిచెనాకెతె ఒడలికఫీఅణ్ణ.

క॥ ముట్టినెదెమట్టి చుల్లియను। ఒట్టినాడేపట్టి ముట్టురడక పడంతుల్లో గట్టి మిట్టామలు బంగరు। చ్చట్టులవడ్డించ రెట్టి ఈగజెట్టులనణ్ణ.

డ॥ ఎందఱు భోసకత్తెతు మస్సిందలచూపరు మందయూన లా యందెల మోర్చితలానగపులా పింబుందంకిన కీలుగంటు లా కుందనపుం దనుాలతల క్రొండఫుకుం దొలుకారుమించు లా యుంముక్కాకలాపుఁ కొకయితుగనన్నుడడాకి చొక్కుఁడే.

శా॥ వక్కాప్రశింపఁగరాని వీజననభ్రంతాంచయంత్రాంయుణ్ణ

ద్దిఁక్కులద్దు టు కోటి న్నినుమణివేది వాలు కావాలత్తు.

మక్కాచెంబులఁ ఇల్లుఁజేయ పడిగఁడ్డుంబోలు సౌరభ్య సు మృక్కాధీవవత్తీజలుంబు జనమాహో యుచుఁ ద్వారిపెందమిణ్ణ.

గీ॥ ఓచ్చుగలవారలామీఁడ దర్శితారి। యోర్పుగలవారు రాజకందర్పులార యోరు గాచింపరాడె యూ యూర్పులకును | చేర్పుతోనంచుంబులుతూర్పువ్వు నీ॥ అమృతోష్టవక్కాప్యుక్కంచు ఖుక్కంచుగాఁమాంతరాపణా గతము ఘృతము పవమానగఖముభా పాకంబుశాకంబు లస్థాపులవణ సీరసము రసము పోర్చుత శర్పురాచుంబు పూపంబు విగళితమాభర్య నగరి సిగరి యంబుగోభ్రంస్య భిన్నంబు కీరాన్నాఁబు హతశచి రుచిపాలు నానవాలు చారులేకాపు ఒజ్జుపున్నశ్శుతీరు | చేరుకోవన్ను యూత్తైరునీరుమేయ తెంటుల ఖుజియించెదరటుంచుఁగ్గుపడలిరు | త్రుపడ నృపదర్పకుండప్పుడుపచరిఁ

క॥ జుభులచుడా ద్వారిపడాధిపా ముఫుర శరచ్చుండ్రిచా సమధిగతరీఁ త్వ్యాధరీకృత చణమాపిాష | దధికలశోహధికిఁ గలశతనుభులగుటుకో.

క॥ పడపిండెయు మామెనమూ | రెడుగాయయు సల్లుముఁ మిరియప్పాంగ్గాయల్ కడపుండుఁగఁ దొక్కుఁడు మామిడి కాయయునూరుఁచిండ్లుమెచ్చిరలంతుల్.

క॥ ఆజ్ఞురములు లవటైలాఁ చజ్జుఁంభుము మిల్లితింభు సంధిస్నుగప్పు త్వ్యాంభుము గుంభుత రంగజ్జుఁంభుము నీరుమజ్జుఁం గొనియాడ్చె.

క॥ ఉప్పురుఁగాయ పడియం | బప్పుడముగాఁఁ గూరచలన్నము ఘృతముకు బప్పుం చాయసముం చా | లప్పులుఁ దధియుఁ దక్కుపూననిరథిపుల్.

శా॥ ఓరక్కుట్టిన యప్పుకాలు కడలంహోప్పారు సేధొప్పులుఁ దోరకపట్టిన చంద్రభండములు దొంటల్లున్న పెస్సుపుముతు.

ధారలభైన పట్టశేసె వఱదల్ దార్శనస్తు జీరాస్తుముల్
శేషుభైన గ్రహితె రులివిషమ్ముల్ భోక్తుసుత్యుక్తముల్.
ఒకక్రేలంజిమాం యొరణ్ట్రోచిన బజ్జి యూమూర్ఇమునఁబ్బు నామ్రఫలము
ప్రాసుడైనశెక్కనద్దిర్పిన దొప్పుతైప్పురింతల పనసతోనలు
ప్రాక్షస్తుచొరలించి చాలించు రసుదాశ్ము కడ్పుండియుంచిన కమ్ముల్వచయు
ప్రాప్తించిన గడమాత్రమే గ్రహించిన దధి యంకేతై చిన కలవంటకములు
క్షీందిమ్మిగడమాత్రమే గ్రహించిన దధి యంకేతై చిన కలవంటకములు
క్షీందిమ్మిగడమాత్రమే గ్రహించిన దధి యంకేతై చిన కలవంటకములు
మీటుసర్వప్రశ్నితక్రమే ఘుటిత్తై | భోజనాంతానమత్కుజీంధ్రాజనములు.

కు || చేపులకిందు నూతనసకలి శితలకేతక సుగుంధింతలజలముల్
భూతలమున శారుకుట యొక్కితల సీపుససనప్రాత సేవనకుణ్ణి.
కు || ప్రాంకముగ నతము స్యాపమీ | నాంకులకంకురిత ఘుమఘుమామోదహీమై
కు || కొంకుల ఘుసుదచేషిత | కుంకుమ పుకుంబు గాజుఁగోరల నొసంగోల్.
కు : అగుఁమకి యొక్కినిదు | చూగాలేచాలు ఒచుల శపిణయుములకుణ్ణి
కు : బాగైన వలువలూకినివి | భోగింపఁగ సీమ కేండ్లుపూఁడ్లకుంజాలుణ్ణి.

కు || గవ్యాపార కృపాకృపాంపాత రత్నఃకుంటిదౌరంగ రం
గవ్యాపార పరాపరాశర ఇరిక్కొప్పాట్ట భాచక్ర చ
క్రవ్యాఘ్రాతమరామరశ్మితి రాగప్పాంపనాబతు ద
త్రవ్యాశక్తి తాక్కుల్చేసుత రక్షాంటికు దీక్షానిధి.
కు || కస్తులిరాయకప్పుళ్లా పస్తాంక్తత శరీరమైభావభవ భ
వ్యస్తమధువన నవని | తస్తేయిధేయ సంతతస్మైరముభా.

దిక్కాపుములి మిత్రజ్ఞాంబివద్విదర్శుమేదిసీక్వరాది స
ష్టుత్రికాభుబాగ్యపీత భోగ్యనాగవల్లికా
చిత్రవర్ణతాపవ్యంత చేలభండ చామర
ద్విత్రే పంచమాభ్యముభ్య వీతుణీయలతుకొ.

గణ్ణా ఇవి శ్రీమద్రామభద్ర భాజనముందు కవిష్ట్లుభద్ర కాద్రాంయాధిప వరసన
గత సరససారస్వతలహానీ పరిపాక కాకనూని ప్రబోధుభక్తి సార్వభూత
శాత్ర రామలింగ భూటుప్రత్ర కాంక్షిస్వగోత్ర భాగద్ధయమూర్తి నామ
ప్రస్తంశైనపాంచాలీపరిణయంబను మహాప్రబుభంషిసంముఁ జత భాక్య

పాంచాలీవరిణయము.

ప ० చ మా శ్వేస ము .

క॥ శ్రీరఘోషమణిధారీ! ధారీభవ సుత రథాంగతటభిన్నారీ

నారీశ్రంఘలపంగు శాంతిపొత గాంగలహారి శ్రీరూగహారీ.

వ॥ అవధరింపుము జనమేజయనకు తై శంపాయనుపడిట్లనియై.

గీ॥ ఏగుఁడెండ్లినాఁడె హితబంధుమ్మ తిఁ। కెండ్లికూఁటు మొదటిచెండ్లికొదుకుఁ

గూర్కుఁమంచుప్రుపద కుంభినీభుర్త దంపటల కేర్పురించేఁ బడకయిల్లు.

మ॥ తనయత్వీంత నిశాంతశేఖరముచెంతం దంప్రిచాల్యంమునుఁ

దనక్కించిన దర్పకప్రమఖ చిత్రస్తుభు విభార్ణిసి భో

జనశాలాంగణ పాకమజ్జన మహాశయ్య గుహాప్రాయా నూ

తన కృత్స్తీతన రాట్లురాతన మణిధామూంతరాశునునుఁ.

మ॥ సెలరాట్లాకుమిట్లారి చిత్రరుపు కస్తైల్ సన్నసన్నంపుఁ ది

సైలు జీబే హారరాత్రిగ్గోడ కడవస్తైల్వోవఁ జెగావి వ

సైలు పూఁడై దురు వస్తైరాయ పసచిసైల్ గచ్చమేల్ పుచ్చులుఁ

శెఫకం జాలినకేళి ధామమటఁజుఁపేఁ మామ జామాతకుఁ.

క॥ మంచి మహారూపుంచిది మని పాంచాలిందోడి తెండు పతి కడకని మ

ముంచేఁ ప్రుపదతీతిపచి యంచుఁ బరోపొతులు దేవికయ్యోడెలుపుఁ.

ర॥ కొప్పువిరిదండదపిలిని దుప్పటి వశివాటులోడుఁ దొయ్యలికైదం

దొప్పుఁ దమతోడ సూపుపుఁ జొప్పులతో సప్పడింతి స్థాంపుగ వెడలెన్.

ముదతి యొడ్డుఁమేదటి చుట్టుగాఁగఁ రాలయంగరముల చాలెతార్చిదుగాఁగ

మంచియరగందపోడి మేనిపుట్టిగాఁగఁ ఇత్తుభుజాభుజికి జగజెట్టివోలె.

కట్టుకంబమునకుఁ గరివోలెదాడులఁ బలిషి నరుగుదెంచి పడకయిటి

కడపదస్తి యవల నడుగింత యిడదాయై నాతిమొనకు డాయ భీతిగాఁడె.

డ॥ నట్టుతలాడయుఁ వాఁఛఁదిపచ్చనునుం బఱచెంద్ర గోవపుఁ

బిట్టుకురాడనుం దొగరుభటియుఁ డెల్ల నిచల్చుయం బనల్

బెట్టినకట్టులో బిటువుచిల్ల లు దంతపుఁగోళ్ళ గ్రచ్చ కొఁ

బెట్టినకట్టులో బిటువుచిల్ల లు దంతపుఁగోళ్ళ గ్రచ్చ కొఁ

బిట్టుగన్న యాస్సుపాతి మంచముపై సతులుం బరచ్చెఁ.

అలకల్లూర్ధి భీతిత్రపపల లంతికవునుబెట్టి సకియతటునిటు దివియఁ.

నిలుఁచుండుఁ గూరుచుండఁ గలకంంకెఁ ఇచ్చుక్కుగడియ కడంకుఁ.

- క. బీరమాముంది వక్కుగానుండుమన్ను సముద్రస్తాందిషాషిక్రోనాస్యండి శరస్వతున్నుండి బాగాలూసంగి రెండుమహావు లీరాదెళ్ళతుండుడుకుండిలు,
- డ. వీడియమిచ్చినీవు సేకవీదెను గొమ్మనికాంతుండింత పయ్యడు గరువుగ్రసంగౌఱికి యూకథరంబున్ నంకిరుచుచ్చావో వీడకపటసెక్కి పెదవిన్నునుఁగెంపాదవింప కయ్యయో వీడకుఁ వాలువడ్డుడవిల్లుఁడు శాంతుండ్రాక్షే తలోనరీ.
- ఉ. నీచలమే ఫలించేఁగద నీవఁట నీరమణుండటమ్ము కొ వ్యాపిచిరస్తాఖ్యమల్ గసుండుమక్కువ సేక్కు టిమిరు వేఱుమే కే చెలిపోయివచ్చేవము మీకువుఁగిళ్ళ సుఖించుపేశలఁ మాచెలవల్ గదాయనచు మక్కుఁడలంపుఁడు దంపతుల్ తుడి.
- క. గారామును బెరిగిన శ్రీంగారాంబుథిగాని గడుస్తుగావోకనాఁదు స్నేరుపులగాన్నిఁబైట్టెము | సూరాముతచూడ సూసుకుమారసుమీ.
- క. కొప్పులులేరాబంగరు | భొమ్ముసుమీ రాజయిండ్రుఁజుట్టుకుర్చ యా యమ్మబలుఁ గస్యకార్చ తుమ్ములు మీపూర్వజన్మతపసెట్టిదియో.
- క. మీథాగ్నింబున్ కొరికేఁ | స్తోథాగ్నిథాస్తమైన జవ్వుని పాంచా లీథామఫవజ్జనక | త్త్త్వభరణశలాప్తి కిదియాకారణకుసుమీ.
- డ. బీయమ్మతాంశువంశనిధి యస్తుసతుల్ వలుఁగా కొకింతయుం జీయుఁటుంగడూడుఁగము చెప్పిపనుల్ గొసుండింక నింతమం కీయమనేరునేరములక్కుగఁజ్ఞాడకుఁడంచుఁ జేతిలోఁ జేయుకి యప్పగించి యలచెల్చులువెల్పుడిరిల్లు బల్విడి.
- ఉ. పట్టఁగేను చన్నుఁగవ్ పాంతలంబిడ నీయకొప్పుఁపై మట్టఁగేనుమును పలుమోపఁగ నీడఫరోష్టు మాకులం జుట్టుకు చూడ చాడకొకస్తుద్దియఁగుండియుగుఁడుపట్టి నాఁ డెట్టుఫరించినాఁడో హృదయేశ్వరుఁ దవ్వులరోహాహాశి.
- ఉ. పైటుకులాగులాడి కటిసై ఘుటియించిన చేవిదల్పులఁ బాటిలినీవికై వెనుగి పైటుడి చేతులతట్టివేతల శ్రీటుగ. నాటఁబట్టు బలిమింగసమిం డగణొట్టిజెట్టి పో రాటములాయె న్యాయనకొయారి యొఱాటములఁ హుటొహుటి.
- క. అక్కులాఁపిఁగెఁగొమ్మన్ని | వక్కులుఁచేనిచ్చినపుడ వలఁషేఁడు వడిఁ ప్రక్కులుగఁగొక్కుబిట్టుగ | సక్కురుసంపన్నిడెంపురవిండగపక్క.

- క. క్లైన్ నగోరఁజీరిచి | సుస్తుబీఫి మడినియచ్చుచ్చుల వీడెం
బిస్టినంబులకస్ట్రే | గొస్సిచవల్ హెచ్చుమాపేఁ గువలయపతికిఁ.
- క. చక్కెరయుకపరిసుకతతి | సుక్కెర యుకసారితేనె యుకమాటమృతం
బక్కెరవాణి వాతెలా సుక్కెరతతిఁ జీక్కెరుబతికి నూత్తేని రుచల్.
- ఉ. సంహాకయింతయాని బిగిసందిటుగ్రుచ్చి ప్రవీణపాణిచే
సంది ముఖాముఖిఁ సుఖిసుఖాధరముం గబ్బించి పీట్చి
లెండగఁగ్గోలి కెంతునిచి స్విద్దపుగంటి రచించి నీ
లైంపుదినజ్జునజ్జుగు జేని నిజేశుడెనార్యవాంథికఁ.
- ఉ. వావవి చూచిచూచి సుతివాతెల చన్నవవట్టివట్టియుఁ
చూవతురత్వమింక వెడమాటగుఁగాక యన్ఱంగఁబోక కొ
లోచితకార్యమొండక సువోధగదాయనుఁగూడ కెంతయుఁ
వాచిన వానిరీతి రతి నామం హాళాహారిచే సేవానీగఁ.
- చ. గశరవథేదముల్ గఱపి కౌఁటివట్టి బిగింబెసంగుటల్
డెలిపిసుసీత్కుంతి ప్రక్కుతిరిద్ది కంటెషలింతస్సేర్పి ని
స్తులఫారద్దిజక్కతము స్టాంపెటిగించి యహారపుక్కారతుల్
పలుమరు కిత్తుచెప్పి పతి పోఁధనుసేసు సువోధనంగనుఁ.
- చ. అలయిక యింతలేక వలినుంటి పెసంగెదుచోట జెట్టియై
పెబకుదలిర్పుఁగా నభరచింబు చించెడు బోటుఁజీల్కుంటై
గశరవథేదముల్ డెలుపు గట్టితనుంబునుఁ బాపురంబునై
కశలఁగఁలంవస్తేర్చుఁ గలకంతిరిప్రక్కుతి ప్రవీణయై.
- ఉ. కమ్మునియూర్పుగాద్దు చలకమ్ముల పూతయూతఁగా
సెక్కుయి ఘర్పుముల్ హాలువ స్విద్దపుఁడెకుగ్గులతేట సప్పు లం
సుమ్మునబొత్తిజ్ఞాలు వగసండెడు ల్రోవ్వెద క్రోవ్విరుల్ సుహ
యమ్ముగ సేడజేర్పుఁబతి హయనియెక సుతిసులుఁగారతిఁ.
- ఊ. నటుకురోజంబు నిటుల సుంఘుతితకచము | పర్మాటద్దుల్తాటంక పాటవంబు
కట్టితచీసుమ్రుటతాఁటికాకలాప | కముపరితచిచ్చుఁగా జూఖ్యమపరిమితము
- ఉ. చొక్కెరప్రసూసుకయ్య రపిస్టోలియుఁ జొలుఁజుమీయనంగఁబోఁ
డిక్కుమలాత్తేని పైరమియించెదనుంచుఁ దలంచునాథుఁడో
జక్కువగుబ్బలాడి యరజాతీన కొప్పపిసొచ్చిచూపులుం
జక్కెరమూరితోఁ గశలు చల్లెడు మోమెటువంటినోగదా.

- క్ష. కసరుచో బలిమికాటనేఁబోరు పొవితో గురుకచాకచి సెగుల్ వురులలోడ
కపిఁంపిచిన గద్ద పాలిక తోడు జెనకువసివాడు తనుపుతోడ
చుంబన్ క్రీయబుండు చూచుచుంగరతోడు జేవట్లముఁజేతి రీరతోడ
రఘ్యముఁట్టముఁట్టిరాలుగాజులతోడు హైకోస్కురతితోట్లుపాటులోడ
నీఁకటటిపోపి కడమకోకడమవంకఁ | బెట్టిఫమిల్లుసుకచేతఁట్టి జూసికి
శేలఁ నీఁలించిన ఫసిండినిటోడ | విథునితోఁగుణి పడకయిల్ వెడత పోఁటి
క. వెడలి సుతిరతిఁబెనంగినఁ | బడలిక నిట్టుంరు తొట్లుపాటును జనుగో
రధి సూవికాటుచిమచిము | జిచిచెమట నటింవజ్ఞాపె సౌపాసగుతులు.
ఉ. బాణభజారి భూనటదపారక్క పారపితొజుజిభిన్నతు
ద్వారిఁఁయుకింతలేక నడతకుఁపతోఁఁ జనుపూఁతతో గఁ
చ్యోణిఁభరంబతో స్థపతు పెస్కులపై లికిపినిస్సు | జగ
తొఁఁఁయు కూర్చీకోడలికిఁ ద్వారిఁఁయుడెచ్చెగతిప్రవీణాఁ.
అ. కూర్చీఁసు తోకదంబములుగాన్నిగరంచిఁ గాని క్రమ్మాఁ
గూర్చుఁగెసేరసైతి ననుఁగూడిన గాఁడ్పుగరంగి వీఁగురా
కూర్చీఁసెందముఁ | దిరుగుఁగూర్చుఁగుడా రతికన్న చింతసూ
మేర్చినమిన్నవంటి తరలేక్కణమైనమటల్ | నిఖించుటల్.
ఇ. ఈపగిఁఁ గడమస్తలురు | ద్వారిఁపితోఁఁ గ్రిడఁగనచుఁ దమసంకేత
వ్యాపారసైతికము సౌపారవించిరిక్కుఁమేడ వీఁతుఁ.
గో. తరికి వాసలుగురిసె భూతలమపండే | బరచమూజారచోరాగ్ని అయముఁఁగురా
భర్తుఁమెంతయు నాల్లుపాదముల నడిచి | భర్తుఁరాణుఁఖ్యలన్నీఁటుఁ | తప్పరుకుఁతఁ.
శా. ఈఉరంతయుఁ బారులెంతయుఁ గరంబేపారఁగాఁ | జెప్పిన్న
జేతోఁపోదము దక్కి | యక్కురుకులశ్శీఁసుండు రుర్చుఁధనం
డైతేసేవి వృథాతసూభవ విపాశకల్విన న్వచ్చునా
భూతిశ్శేషవరలేనికెమ్మునచుఁ జిన్నంబోయి యున్నంతటు.
స్త. కొఁఁతేయులజయించు పొంతనియసై | గర్భుడనుచితంబనియాడె నాఁచికే వయు
చిదియేచిమాబుయెను దున్న సేనుండు పటితెత్తుటంచుఁ బిలిడెనును
యర్థరాజ్యమేసంగుఁడనియెను విపురుండు కార్యాంశుగనియె | అంగారిసూర్య
డఢ్చునుగెల్లురాదనియె | నోఁఁశొచార్యుఁడువఱు | సెఱుఁగురుగసియె | పుఁచు
ప్రపడు | బరిమార్కుమియెను క్రోణసుతుఁదు
స్తోస్యుదినుఁబాఁక్కులనఁజోప్పుఁపుదతుఁ

డవును వికురునిఁబంపి పాండవులనిటకు

సరగఁ బిలిపిఁపుడుజీవల్కృ సంజయుండు.

- క. దుర్యోధనుడవుడిట్లున | దుర్యోధనలింతనేల దుష్టాత్మకుల్క—
గార్వముగాదిటుజేర్చుటుపుర్వుల్ సాధు లెట్లు మఱిదాయాదాల్.
- క. దాయూబోయొయునుగా | మాయోపాయోద్దుతులు కుమార్పులు హితమే
థాయుక్కులబ తెనుండురు | దాయూడులువేళవచ్చుదాఁక సహిష్ణుల్.
- క. కుడిచినయింటికిరెండె | ప్పుదు దలఁతురనుంగవలదు భూతలమైయుఁగు—
గుడినుండిమె గుడితాఁక్కై | కుగ్గుడుగాఁగోయుట సగోత్రగుణములుస్సుష్టు.
- క. ఏమెదుదిసైరపరికం | ఔయుండినుఁ గార్వమొస్సుదమరించుటక్క—
థాయుచు రోయుచుఁజేసిన | నాయంబగుస్ఫృథోజనంబులు థాత్రిక్.
- క. దాయూడులు మాయూసము | దాయూడులువచనమధురతామిష స్ఫకలా
దాయూడులు కలహమం | దాయూడులుథరచియెఱుఁగదా యూడుతుక్కల్.
- కీ. అయిస్సేమాయె సేమాయైస్సేసేమి | యంతేవేదంద్రుగాకొక్కు—చెంతనుంచు
వికురుఁవోద్దోంచురమ్మన్న వేగనతఁడు | క్రువదపురిజేరిపాండుపుత్రులనుగాఁజి.
- మ. ధృతరాష్ట్రఁండు సుయూధనుండు చుముఁనోడైమ్ముంచు మమ్ముంపిరీ
గతఁ చాంచాలుసియిఁంటుబాములఁ బడ్కు—గ్రమ్యమూసేఁడు మీ
పితృరాజ్యుబి స్ఫంబుగొమ్మనీ స్ఫమర్చింబంగ స్ఫాశించిరీ
రత్నవేగంబన రండటంను వికురుఁథాడ్కు— మహేశుతౌచులై.
- ఉ. పెత్తెలుపెట్టుఁడి క్కురణిబృండముమీఁడన బట్టుకైక్కుముల్
గట్టుఁడు యోధయూధముఁకున్ జగముసైయుద్రురింపుఁ తో
రట్టుతురంగ థట్టుములరోజులకైల్లను బల్లకట్టుఁ డి
పుట్టుఁమండెరాఁబవకు బత్తెమువేయుఁ డటంచుఁబల్కు—చుక్.
- ఊ. పైనములైరి పాండునరపాలతన్నాజులు యజ్ఞసేన్ భర్మ
జ్ఞానియనజ్ఞ నశ్యములుసాఁకె రథప్రకరంబు పెత్తై మ
స్నేహుఁగుతండముల్ గదత సేకభటచ్ఛుట జోనపుట్టికుల్—
పైనముఁజేరపెట్టేయలుమంకెనగిత్తులుగాఁచె సైన్నదల్.
- శీ. పదుచునుంపున్న పలుకుఁజేజేవిగాఁకె | గుండెపగిత దిగుఁల్నిండిమిగులఁ
గలఁకెడెందమేలుగాఁచుకై కన్నిరు | కస్సుతల్లిసెనురుగాససమ్ము.
- శీ. ఇల్లటుంపుమాటుకేపాటివాఁడైన | లేఁతరాచవిడులేకపోయె
రాజయోస్సుయుఁవరంబేల చాటించె | వెలఁదిపెంక్కికేమివేగంబు.

- ఉ. ఎక్కుడబుట్టే నిక్కులికి మువ్వురుచన్నిడికిరెత్తిఁంచగా
నైక్కుడుకుప్పువంబెరిగి మువ్వురిపాల్ తుదిచేకఁ జెంతగా
డక్కుటుహరాదేశనును కంపకమాయని కన్నతుండ్రి తా
ప్రైక్కుడబుటుచున్నులుచు టైడి సేముసేయుడుణ.

ఊ. ఆఁడుంగాన్నముగంటకన్న సత్తిగాడార్చితాంటమేలు నూ
పైఁడుటైఁచిన్ గూఁడురేమి సత్తమాలూచియ్యముల్ కోడిలిఁ
గాఁడంబలిఁన్ దాఁశోగావలసేఁగా కాఁగాని లిట్లాడికల్
సేఁడితండ్రియుఁ దళివంగడమగానీ పంచుకోనాముఁగా.

ఉ. పాంచాలిపాంచాలి పరిణమేచ్చులనున్న లంచాన దలాడిఁంబ నైశ్వర్య
రెవ్వరాఁకొన్నచో సింటియక్కుల సైక్కుకొలికికిఁ కేఁడాఖుకొసైచువారు
పైల్లాపాలకము సైఁ పైల్లరంబిడి ముఖ్యాఁ నాదరస్సూ క్కి సఖపనైవ్వ
రెవ్వరు పాఁల్చులిపవ్వుఁచినులేపి కన్నులుడుడిచి యూఁకటికిసరయ
రచ్చసేయంవచ్చు సౌయిచ్చువచ్చు | నత్తువముఁజూడుఁగూడునోఁయుకెకొకటీ
ముఁగుబోఁగుబోఁముఁకొఁ వరులకుఁబుట్టిసీలులె నుత్తుయిఁట్టులగును.

ఊ. కాఁంతులు ధర్మరాణ్ణుఖులుగా బులుగామిడిగాని యత్తగా
కుంతియ నాఁటినాఁటి కిదిగో పిలిపిఁచెదనంకినా యయో
యింతలనుతులం బరులయిందుల కస్టుఁధన్యులం జన
స్వంతిక సంచరంతికల నష్టులుజూచి భరింపకక్కుమే.

ఉ. అని విత్తిక్కుఁచి యక్కుఁచి దవలగ్గునవలాఁకెంచి మిగుల వగలఁడగుఱులు గు
చిగులుపడవలదని వలుడక్కువైవ్వుదువ్వి యవ్వికచన్యాఁచకచకలు చేర్చు చేర్చు
క్కుఁజక్కుఁజెక్కి చెక్కిక్కటి కస్టీటిచా లింతికొనగోరఁ బాఁటుటి మీఁ
గాదని తొఁటిదిగొఁటిచితాఁ బెట్టిన గట్టి ముక్కురపట్టికింబెట్టి కట్టొణి పః
యింపుఁ గుత్తికంటుచేసంటిచూచి చూచుకంబుల పోఁటునంబూటిల్లు సి
పంక నిచూఁక కుచుయాఁసిథిలాంబరంబు సవరగా సవరించి ఁ
నివి యరలిచిచండంపుటిరి యందంపు సంపంగి విరితండంపుడండ .
ఓాకపుఁటుఁసె వరులయ్యున్ని ల్రిప్పిల్రిప్పి యరసి కరచాఖాఁగుఁథియక
ఇంబు బోఁడిమిచేసి పాణితలరేఁ లీష్టీఁచి కన్నుల సుతుకొని :
పాకిక్కుఁ ముద్దుగొని మిక్కిలి సుద్దుగనిన సుద్దుంపు ములన్నాలి చిటు
చిక్కుఁథి చెంగావి చేలసైరుక వీఁగాఁథ్లంగుఁచ్చటిముట్టియలు
సార్చు కోరికలట్టుక చిత్తంబుఁట్టుఁంపుఁ జన్మావల్లి కోరిటునల్లియవ్విచిల్లి

యామతల్లికిం దల్లియిట్టగొయ్.

- మ. ఎదవోజూచెదవో సుదంతికిపోలంతీడ్చుంతి యొప్పంచే జై
స్వనువే నీచదువేలమెంవపు చవుల్ వుట్టింప నీపుట్టిని
ల్లిచెరేంపే పిల్లిపించెదం జైదరనీకేలమ్మ కేముస్నే యా
పదివేలేండ్రుకు సేమిట్ గడమయోపర్స్యోండు బింబాన్నా.
- శ. నీపైంతీడయు తంప్రికస్వుకటుల్లు నీమీందిచేడ్చుప్పినా
కొపంచాసుఱు నీపైనుక్కు గొఱవంక్రుల్ పెంపుడుం జీల్పుల్లు
నీపల్పుల్ ప్రకటింపఁగా మఱపు గండేమార్పుకుల్ రేపె యా
దీపావళ్ళాథిఫోర్స్ వంబునకె తోడేఁబంచెదం దొయ్యోల్.
- ఉ. చిత్తమఱింగి భద్రతలు సేవలుసేయుట భద్రతమమ్మ లో
కో త్రురు యత్తగారి కెరురు త్రురుపై త్రుతకుమమ్మ యమ్మురో
యెత్తకు వంచినట్టి తలయియ్యమ తొయ్యులులండు నంతయ
త్యుత్తమరాలు జ్ఞాలన్సెగనుండుట భూమణమమ్మ కోమల్.
- ఇ. కలవారిపడుచునునుల్ | డెలిపెదు సూసడకచేత ఏనులఁఁకుల్
పులు గొంజెమిచినఁ బడివేట్ | ఫలియించె సటంమగానిపడరెకుసుమ్మి
క. వించేయనితనయ్యుల్ వా | ల్లుంటింపుటకుఁడల్ కడువెలవెల్నై
యుంటకు దగ్గుత్తికతోఁ | గంటండిచెట్టిరింటుఁగల కలకంకుల్.
- ఉ. సోదరిమాఱు నీకలతల్చాదిరినీరదిదాపె యాపెకుక
జూందరిగాదు సాదు సుజూచిన యట్టసే చూడుచోర్చిడ యా
దాదికొమాత్రె యూయమ నదల్పుకుమీయని యూకిగాసుల్
ఇందలిపిండునిచ్చె నటఁబంపుటకుల్ | జనయత్రిపుత్రికెం.
- క. ఆవేశఁబురము పాండుమ | బోవల్లభసుతులు వెడలిరేపురు శంఖా
రాపములనిగుడ రింఖా | వ్యావల్లద్వాహమోకూనా రోహణలై.
- గ. అమగుడెంచిన వృత్తాంత మాంచికేయుఁ | డెఱింగుచ్చాసునాకుల సైకురుపం
వాహనర్మాహస సకలసన్నాహమహిముఁ | గరిపురికివచ్చి రక్కుంతికస్వసుతులు.
శ్రీ. హీనవ్యత్తికింజిత్తమింత ఉండుఁడుగాని సత్యసంధత హరిశ్చంద్రుండితఁడు
షాంబాహరంపుఁడుగాని బాహింటుగాని బాహాపటిమ బలభద్రుండితఁడు
మత్తారిపాతికి సామగ్రిగోరఁడుగాని వింటిసేర్పునకు తుక్కుంటియితఁడు
బదచోదరంబుఁబడి వెళ్లఁడనికాని వాళినెక్కుటకు రేవంతుఁచితఁడు
పాలుచుచ్చిలుటకుఁ జాలుపడఁడుగాని | ఫేనుసంరక్షణకువాసుదేశ్చితఁడు

- బీరయని వీధిజనుడంచు పాండవేయ | పంచకముగాంచి రష్ణుడపోరులైలు.
- శ. పాంచాలీచలదృక్పురాథవ భయభ్రాంతిఽి— నిలిఎ—లేక మి
స్నుంచుల్ శార్హికెడుచేపణ జూపలతసేయంబాణియేయిన్నరుం
డంచుం దక్కినశేడుస్త్రుల్ గివిసెనా నస్సాప్రథమైఁ బూర ఆ
హాంచచ్చుంచలలోవనాంచల నికాయంబంత ప్రాప్తి—వడిఽ—.
- క. అందచిపైశేషెడు పొడు | వందిన తుందిలుసమందయాను నభస్య
స్నుందన మణింగినియందతీ | కెందగుటంగి—కాకికన్నగిరిపురివారల్—
- క. శక్తినివాడటఁ తెజీ | సైక్కుటంకు— సవతులేవహేక్కామినియు—
బొక్కునినిక్కుతె లేదటఁ | యక్కురోకషుగుంద మాడయాకులుసకులున్—.
- క. మదిరాష్ట్రికి సేసురుమగ | లదిరా మదిరాగమీపెకరి వదరెదవే
పచుగురు పదియేగురుగా | రిచి తొకయూశ్చర్యాచర్యాయే కామినికిన్—.
- మ. పెలతోకోవెలకుంట నామమొకకొష్ట్యుదిష్టస్త్రోద్దు వ
ర్తిలెగా రెండవకొట్టుతిద్దుటుం | బ్రాహ్మిచాలహిక్కింతవా
డల పిల్లల్ సగికొంచుజప్పటలు గొట్టింగట్టుకొంసుడఁగాఁ
డలవీడం బరువె త్ర నిత్తేతు వింతల్ మాడరాలేవుగా.
- చ. పసుపులుపూయనిమ్ము తెలిపావడపై నునుగాఁవిగట్టి ని
మ్ముసమ కటీతటీ వటి సమంచితహులయంచనిమ్ము నె
సైన్నసట ఉస్తుణ్ణిమ్మిచినూత్పులలంతిక వెట్టనిమ్ము వె
క్కుసుటఁ చిస్సాఫలిష్టుటఁగుఁగుట్టులు చాలవె ముద్దగుమ్ముకున్—.
- సీ. గౌరాంగికావంద్రకాంచిచాముచాయ చామకేనక్కున చవలనయన
గొప్పాపెకాగట్టి కురుమట్టుపుమిటారి కే—కాకకీళ్ళుడ కిన్నలఱూస్తే
యలమిచన్నులదానికా పారవల్లరు లున్నత స్తనికపోగున్నతాఁగి
బక్కుపొకాలేత పాటీరపుంబూతెలాలైన లలస్తెలసుదపాంగ
వారికొకష్టమునఁ గలివన్నుకోక | కొప్పగుండులపేగుబాగొప్పురవికె
చెప్పఁబొప్పగునంచుఁగై సేసిడాసి | సపులు సకులాధులన్బూడ సాగిరచట.
- క. చనుదెంచియాంబికేయున | కునుగాంధారికినిప్రొక్కు కుంజరవురిలో
థస్థాన్యవస్తునిష్టుల | ఘనతవస్తించిరి కుమారకంతిరథులై.
- . తస్తతన్యవర్ధమున కాశ్మును సనుపుగఁ బొండునందన్స్త్రగ్రామణులున్
ఘనఘ్యములున్ దినమణులున్ | థనమణులున్ బెద్దతండ్రి దగ్గిన్ మనిష్ణున్.
హాస్తిపురములోన్నై దేండులున్నంత | సంతకాత్మజునకు నాంచికేయుఁ

పాంచాలీపరిణయము.

శ్రె

- డక్టరాజ్యమిచ్చి యథిషిత్తుఁగావించె। ఫకలబంధునంఫునష్టుతముగ.
 క. అభిషిక్తుఁజేసి యిఖశుర | విఘుఁడింద్రప్రశ్నమశైదువిదిచ్చినఁ. చాం
 దుఖవుండు భీమసేన | ప్రభృతులతో భూమిముఁఁ ప్రాభవలీలన్.
 సీ. గంతెదు నేత్తెనఁ బంటకబ్బిఁజేన పింపిఁళ్ళగూయసిగుఁపుతైరు
 స్నేహపాతరకాల్పు లేనిపణ్ణికి కొండి చాసెదు పాలీని పాఁడియాచు
 పొచినితేనెక్కుడు బ్రూద్రాయుస్నిఇద్ద జేశేయిదని ద్విజరాజరాజి
 వింతకు చేరుఁడై విష్ణువింగస్సబీరి పుట్టుభ్రేగులుగాని భూభూలును
 బన్నిదమునుఁగాన కౌపుట్టుసుండు | భరణితరుణి కిరోమణి దారకరణి
 తరణికరణిభవధామ ధక్కురాటు గ్రీసనుభుజపీఁగాపురంబుస్తుకతన.
 ఉ. తమ్ముఁడు దోర్చులాభ్యుఁడుఁట తమ్మునితమ్ముఁడు గార్చుకంబుఁ
 నిమ్మపొవార్తకెక్కుసుఁట యిద్దతు తక్కిసుతమ్ములాజీలా
 దమ్ములులేచుమారులుఁట దుర్మహితైరుల ధక్కుక్కర్చులం
 డమ్మురొ ధక్కురాజుఁ గొనియాడుఁ జెల్లదెమ్మలు దేశముల్.
 క. ఆవదలుగదలురాజ్యము | చేపడు జయముబ్బిరులుఁచేరున్ బహుక
 న్యా పాణిప్రాములవడు | సీపాంచాలీపరిణయమించుకవిస్తున్.
 క. అనితై శంపాయనముని | వినిపించినవిని వినీతవిమలాస్తుకుఁడు
 జనమేజయ జగతీవిభుఁ | డమురాగ సుధార్థి స్నాలలాడుచునుఁడైన్.
 మ. ఫ్రీకుఁచీహాత్రుకుఁట విలంఘున గాఁదూభుఁచేవతాదీనతా
 ముకుటీరాజుతటి పటిష్టురుచినిర్చుక్కాపరాక్షాతస్తు
 ప్రకటించుకుఁ కటీరహఁటక పటీపర్చుంక హాస్తాంబుజూ
 సుకటిరత్నముకుఁ కుచామణితటితుణ్ణులయప్రాంగణా.
 క. శితకరపుప్రారిణీ విక | సిత గుర్సీరుహమారందసేవాహమా
 గతచరితమంచి విరహిత | హితమారుత శితస్సురథి మృదువర్యంకా.
 వూలిని. దితిస్సుతనుతకోటీ దేవవుఁజూక్కాఁ పేటీ | కృతనటనవధూటీ కీత్తితాగాఁ
 శతమఖుఖుజూటీ సంచరత్యాదధాటీహాతుత శతదురితాటీకాతి కార్పుట
 గద్య. ఇది శ్రీమద్రామఖద్ర భజనముద్ర కవిపట్టుభద్ర కాద్రవేయాధివ వరసు
 సరససారస్వతులహారిపరిపాక కాకమాని ప్రభోధబుధకవి సార్వభూమణి |
 లింగభ్రష్టతుత్రకోపడిస్యగోత్ర భాగధేయమా త్రినామథేయప్రణీతంతైన జు
 ప్రజంభంబునండు స్వర్యంబును బంబమాక్షీరః